

866.

K O N W E N C J A

dotycząca traktowania jeńców wojennych, podpisana w Genewie, dnia 27 lipca 1929 r.
(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 18 lutego 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 318).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,
MY, IGNACY MOŚCICKI,
PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym siódmym lipca tysiąc
dziewięćset dwudziestego dziewiątego roku podpi-
sana została w Genewie konwencja dotycząca trak-
towania jeńców wojennych, o następującem brzmie-
niu dosłownem:

KONWENCJA

dotycząca traktowania jeńców wojennych
z dnia 27 lipca 1929 roku.

Prezydent Rzeszy Niemieckiej, Prezydent Stanów
Zjednoczonych Ameryki, Prezydent Związkowej Re-
publiki Austriackiej, Jego Królewska Mość Król
Belgów, Prezydent Republiki Boliwji, Prezydent Re-
publiki Stanów Zjednoczonych Brazylii, Jego Kró-
lewska Mość Król Wielkiej Brytanji, Irlandji i Bry-
tyjskich Terytorjów Zamorskich, Cesarz Indyj, Jego
Królewska Mość Król Bułgarów, Prezydent Repu-
bliki Chili, Prezydent Republiki Chin, Prezydent Re-
publiki Kolumbji, Prezydent Republiki Kuby, Jego
Królewska Mość Król Danji i Islandji, Prezydent Re-
publiki Dominikańskiej, Jego Królewska Mość Król
Egiptu, Jego Królewska Mość Król Hiszpanii, Prezy-
dent Republiki Estonji, Prezydent Republiki Fin-
landji, Prezydent Republiki Francuskiej, Prezydent
Republiki Greckiej, Jego Wysokość Regent Węgier,
Jego Królewska Mość Król Włoch, Jego Cesarska
Mość Cesarz Japonji, Prezydent Republiki Lotew-
skiej, Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna
Luksemburgu, Prezydent Stanów Zjednoczonych
Meksyku, Prezydent Republiki Nikaraguy, Jego Kró-
lewska Mość Król Norwegji, Jej Królewska Wyso-

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,
NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Une Convention relative au traitement des
prisonniers de guerre ayant été signée à Genève le
vingt-sept juillet mil neuf cent vingt-neuf, Con-
vention dont la teneur suit:

CONVENTION

relative au traitement des prisonniers de guerre
du 27 juillet 1929.

Le Président du Reich Allemand, le Président des
États-Unis d'Amérique, le Président Fédéral de la
République d'Autriche, Sa Majesté le Roi des Bel-
ges, le Président de la République de Bolivie, le Pré-
sident de la République des États-Unis du Brésil, Sa
Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des
Territoires Britanniques au delà des mers, Empereur
des Indes, Sa Majesté le Roi des Bulgares, le Prési-
dent de la République du Chili, le Président de la
République de Chine, le Président de la République
de Colombie, le Président de la République de Cuba,
Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande, le Pré-
sident de la République Dominicaine, Sa Majesté le
Roi d'Égypte, Sa Majesté le Roi d'Espagne, le Pré-
sident de la République d'Estonie, le Président de la
République de Finlande, le Président de la Répu-
blique Française, le Président de la République Hel-
lénique, Son Altesse Sérénissime le Gouverneur de
la Hongrie, Sa Majesté le Roi d'Italie, Sa Majesté
l'Empereur du Japon, le Président de la République
de Lettonie, Son Altesse Royale la Grande-Duchesse
de Luxembourg, le Président des États-Unis du Me-

kość Królowa Holandji, Jego Cesarska Mość Szach Persji, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent Republiki Portugalskiej, Jego Królewska Mość Król Rumunji, Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Słoweńców, Jego Królewska Mość Król Syjamu, Jego Królewska Mość Król Szwecji, Rada Związkowa Szwajcarska, Prezydent Republiki Czechosłowackiej, Prezydent Republiki Tureckiej, Prezydent Republiki Wschodniej Urugwaju, Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Wenezueli,

uznając, że w wypadku ostatecznym wojny, będzie obowiązkiem każdego Mocarstwa zmniejszyć, w miarę możliwości, rygory nieuniknione i złagodzić los jeńców wojennych i

ożywieni pragnieniem rozwinięcia zasad, na których opierały się konwencje międzynarodowe Haskie, a w szczególności konwencja dotycząca praw i zwyczajów wojny i regulamin do niej dołączony;

postanowili w tym celu zawrzeć konwencję i mianowali swymi pełnomocnikami, a mianowicie:

Prezydent Rzeszy Niemieckiej:

J. E. P. Edmunda RHOMBERGA, dr. praw, Ministra w stanie rozporządzalności;

Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki:

Honorable Eliot WADSWORTH, b. Podsekretarza Stanu Finansów;

J. E. Honorable Hugh R. WILSON, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Stanów Zjednoczonych Ameryki w Bernie;

Prezydent Republiki Austriackiej:

P. Marc LEITMAIER, dr. Praw, Radcę Ministerjalnego w Kancelarii Związkowej Departamentu Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Belgów:

P. Paul DEMOLDER, Generała Majora Lekarza, Dowódcę Służby Zdrowia I Okr. Wojskowego;

P. Joseph de RUELLE, Radcę Prawnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Prezydent Republiki Boliwji:

J. E. P. Alberto CORTADELLAS, Ministra-Rezydenta Boliwji w Bernie;

Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Brazylii:

J. E. P. Raoul de RIO-BRANCO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Brazylii w Bernie;

Jego Królewska Mość Król Wielkiej Brytanji, Irlandji i Terytorjów Brytyjskich Zamorskich, Cesarz Indyj:

Dla Wielkiej Brytanji, Irlandji Północnej, jak również wszelkiej części Imperjum Brytyjskiego, nie będącej członkiem Ligi Narodów:

Wielce Szanownego Sir Horace RUMBOLD, G. C. M. G., M. V. O., Ambasadora Jego Brytyjskiej Mości w Berlinie;

Dla Dominium Kanady:

P. Walter Alexandre RIDDELL, Stałego Radcę Rządu Kanadyjskiego przy Lidze Narodów;

xique, le Président de la République de Nicaragua, Sa Majesté le Roi de Norvège, Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, Sa Majesté Impériale le Shah de Perse, le Président de la République de Pologne, le Président de la République Portugaise, Sa Majesté le Roi de Roumanie, Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes, Sa Majesté le Roi de Siam, Sa Majesté le Roi de Suède, Le Conseil Fédéral Suisse, le Président de la République Tchecoslovaque, le Président de la République Turque, le Président de la République Orientale de l'Uruguay, le Président de la République des États-Unis de Vénézuéla,

reconnaissant que, dans le cas extrême d'une guerre, il sera du devoir de toute Puissance d'en atténuer, dans la mesure du possible, les rigueurs inévitables et d'adoucir le sort des prisonniers de guerre;

désireux de développer les principes qui ont inspiré les conventions internationales de La Haye, en particulier la Convention concernant les lois et coutumes de la guerre et le Règlement qui y est annexé;

ont résolu de conclure une Convention à cet effet, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Président du Reich Allemand:

S. Exc. M. Edmund RHOMBERG, Dr. en Droit, Ministre en disponibilité;

Le Président des États-Unis d'Amérique:

L'Honorable Eliot WADSWORTH, ancien Secrétaire adjoint de la Trésorerie,

S. Exc. l'Honorable Hugh R. WILSON, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire des États-Unis d'Amérique à Berne;

Le Président Fédéral de la République d'Autriche:

M. Marc LEITMAIER, Dr. en Droit, Conseiller ministériel à la Chancellerie fédérale, Département des Affaires étrangères;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Paul DEMOLDER, Général Major Médecin, Commandant du Service de Santé de la I-re Circonscription militaire,

M. Joseph DE RUELLE, Jurisconsulte du Ministère des Affaires étrangères;

Le Président de la République de Bolivie:

S. Exc. M. Alberto CORTADELLAS, Ministre-Résident de Bolivie à Berne;

Le Président de la République des États-Unis du Brésil:

S. Exc. M. Raoul de RIO-BRANCO, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire du Brésil à Berne;

Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des mers, Empereur des Indes:

Pour la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord, ainsi que toute partie de l'Empire Britannique non membre séparé de la Société des Nations:

Le Très Honorable Sir Horace RUMBOLD, G. C. M. G., M. V. O., Ambassadeur de Sa Majesté Britannique à Berlin;

Pour le Dominion du Canada:

M. Walter Alexandre RIDDELL, Conseiller permanent du Gouvernement canadien auprès de la Société des Nations;

- Dla Australijskiego Commonwealth:
- J. E. P. Claud RUSSELL, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Jego Brytyjskiej Mości w Bernie;
- Dla Dominium Nowej Zelandji:
- J. E. P. Claud RUSSELL, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Jego Brytyjskiej Mości w Bernie;
- Dla Związku Południowo-Afrykańskiego:
- P. Eric Hendrik LOUW, Wysokiego Komisarza Związku Afryki Południowej w Londynie;
- Dla Wolnego Państwa Irlandji:
- P. Sean LESTER, Przedstawiciela Wolnego Państwa Irlandji przy Lidze Narodów;
- Dla Indyj:
- J. E. P. Claud RUSSELL, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Jego Brytyjskiej Mości w Bernie;
- Jego Królewska Mość Król Bułgarów:
- P. Dimitri MIKOFF, Chargé d'Affaires Bułgarii w Bernie, Stałego Przedstawiciela Rządu Bułgarskiego przy Lidze Narodów,
- P. Stéphane N. LAFTCHIEFF, Członka Rady Zarządzającej Bułgarskiego Czerwonego Krzyża; Prezydent Republiki Chili;
- P. Guillermo NOVOA - SEPULVEDA, Pułkownika, Attaché Wojskowego przy Poselstwie Chili w Berlinie,
- P. Dario PULGAR-ARRIAGADA, Kapitana Służby Sanitarnej;
- Prezydent Republiki Chińskiej:
- P. Chi Yung HSIAO, Chargé d'Affaires p. i. Chin w Bernie;
- Prezydent Republiki Kolumbji:
- J. E. P. Francisco José de URRUTIA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Kolumbji w Bernie;
- Prezydent Republiki Kuby:
- J. E. P. Carlos de ARMENTEROS Y de CARDENAS, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Kuby w Bernie;
- P. Carlos BLANCO Y SANCHEZ, Sekretarza Poselstwa, przydzielonego do Delegacji Kuby przy Lidze Narodów;
- Jego Królewska Mość Król Danji i Islandji:
- Dla Danji:
- J. E. P. Harald de SCAVENIUS, Szambelana, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Danji w Szwajcarji i w Holandji, b. Ministra Spraw Zagranicznych.
- P. Gustave M. RASMUSSEN, Chargé d'Affaires p. i. Danji w Bernie;
- Prezydent Republiki Dominikańskiej:
- P. Charles ACKERMANN, Konsula Republiki Dominikańskiej w Genewie;
- Jego Królewska Mość Król Egiptu:
- P. Mohammed Abdel Moneim RIAD, Adwokata do spraw spornych Państwa, profesora prawa międzynarodowego w Szkole Wojskowej w Kairze,
- P. Henri Wassif SIMAIKA, Attaché Królewskiego Poselstwa Egiptu w Rzymie;
- Jego Królewska Mość Król Hiszpanji:
- J. E. P. Markiz de la TORREHERMOSA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Hiszpanji w Bernie;
- Pour le Commonwealth d'Australie:
- S. Exc. M. Claud RUSSELL, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique à Berne;
- Pour le Dominion de la Nouvelle-Zélande:
- S. Exc. M. Claud RUSSELL, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique à Berne;
- Pour l'Union de l'Afrique du Sud:
- M. Eric Hendrik LOUW, Haut-Commissaire de l'Union de l'Afrique du Sud à Londres;
- Pour l'État Libre d'Irlande:
- M. Sean LESTER, Représentant de l'État Libre d'Irlande auprès de la Société des Nations;
- Pour l'Inde:
- S. Exc. M. Claud RUSSELL, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique à Berne;
- Sa Majesté le Roi des Bulgares:
- M. Dimitri MIKOFF, Chargé d'Affaires de Bulgarie à Berne, Représentant permanent du Gouvernement bulgare auprès de la Société des Nations,
- M. Stéphane N. LAFTCHIEFF, Membre du Conseil d'Administration de la Croix-Rouge bulgare; Le Président de la République du Chili;
- M. Guillermo NOVOA-SEPULVEDA, Colonel, Attaché militaire près la Légation du Chili à Berlin,
- M. Dario PULGAR-ARRIAGADA, Capitaine du Service de Santé;
- Le Président de la République de Chine:
- M. Chi Yung HSIAO, Chargé d'Affaires p. i. de Chine à Berne;
- Le Président de la République de Colombie:
- S. Exc. M. Francisco José de URRUTIA, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Colombie à Berne;
- Le Président de la République de Cuba:
- S. Exc. M. Carlos de ARMENTEROS Y de CARDENAS, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Cuba à Berne,
- M. Carlos BLANCO Y SANCHEZ, Secrétaire de Légation, adjoint à la Délégation de Cuba auprès de la Société des Nations;
- Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande:
- Pour le Danemark:
- S. Exc. M. Harald de SCAVENIUS, Chambellan, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Danemark en Suisse et aux Pays-Bas, ancien Ministre des Affaires étrangères,
- M. Gustave M. RASMUSSEN, Chargé d'Affaires p. i. de Danemark à Berne;
- Le Président de la République Dominicaine:
- M. Charles ACKERMANN, Consul de la République Dominicaine à Genève;
- Sa Majesté le Roi d'Égypte:
- M. Mohammed Abdel Moneim RIAD, Avocat au Contentieux de l'État, Professeur de Droit international à l'École militaire du Caire,
- M. Henri Wassif SIMAIKA, Attaché de la Légation Royale d'Égypte à Rome;
- Sa Majesté le Roi d'Espagne:
- S. Exc. M. le Marquis de la TORREHERMOSA, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire d'Espagne à Berne;

- Prezydent Republiki Estońskiej:
P. Hans LEESMENT, Dr. Medycyny, Prezesa Estońskiego Czerwonego Krzyża;
- Prezydent Republiki Finlandzkiej:
P. A. E. MARTOLA, Podpułkownika, Attaché Wojskowego przy Poselstwie Finlandji w Paryżu;
- Prezydent Republiki Francuskiej:
J. E. P. Henri CHASSAIN de MARCILLY, Ambasadora Francji w Bernie,
P. Jean du SAULT, Radcę Ambasady Francuskiej w Bernie;
- Prezydent Republiki Greckiej:
P. Raphael RAPHAEL, Chargé d'Affaires p. i. Grecji w Bernie,
P. Sophocle VENIZELOS, Podpułkownika, Attaché Wojskowego przy Poselstwie Greckiem w Paryżu;
- Jego Wysokość Regent Węgier:
J. E. P. Paul de HEVESY, Ministra-Rezydenta, Stałego Delegata Rządu Królewskiego przy Lidze Narodów;
- Jego Królewska Mość Król Włoch:
P. Giovanni CIRAULO, Senatora Królestwa;
- Jego Cesarska Mość Cesarz Japonji:
J. E. P. Isaburo YOSHIDA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Japonji w Bernie,
- P. Sadamu SHIMOMURA, Podpułkownika,
P. Seizo MIURA, Kapitana Fregaty, Attaché Marynarki przy Ambasadzie Japonji w Paryżu;
- Prezydent Republiki Łotewskiej:
J. E. P. Charles DUZMANS, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Łotwy przy J. Kr. Mości Królu Serbów, Chorwatów i Słowenów, Stały Delegat przy Lidze Narodów,
- J. E. P. Oscar VOIT, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Łotwy w Szwajcarii, Niemczech, na Węgrzech i w Holandji;
- Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburgu:
P. Charles VERMAIRE, Konsula Wielkiego Księstwa w Genewie;
- Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksyku:
J. E. P. Francisco CASTILLO NAJERA, Generała Lekarza, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Meksyku w Brukseli;
- Prezydent Republiki Nikaragua:
P. Antoine SOTTILE, dr. Praw, Stałego Delegata Nikaraguy przy Lidze Narodów;
- Jego Królewska Mość Król Norwegji:
J. E. P. Johannes IRGENS, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Norwegji w Bernie, Rzymie i Atenach,
P. Jens Christian MEINICH, Majora Piechoty, Sekretarza Generalnego Norweskiego Czerwonego Krzyża;
- Jej Królewska Mość Królowa Holandji:
J. E. P. Willem Isaac DOUDE van TROOSTWIJK, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Holandji w Bernie,
- Le Président de la République d'Estonie:
M. Hans LEESMENT, Dr. en Médecine, Président de la Croix-Rouge estonienne;
- Le Président de la République de Finlande:
M. A. E. MARTOLA, Lieutenant-Colonel, Attaché militaire près la Légation de Finlande à Paris;
- Le Président de la République Française:
E. Exc. M. Henri CHASSAIN de MARCILLY, Ambassadeur de France à Berne,
M. Jean du SAULT, Conseiller de l'Ambassade de France à Berne;
- Le Président de la République Hellénique:
M. Raphael RAPHAEL, Chargé d'Affaires p. i. de Grèce à Berne,
M. Sophocle VENIZELOS, Lieutenant-Colonel, Attaché militaire près la Légation de Grèce à Paris;
- Son Altesse Sérénissime le Gouverneur de la Hongrie:
S. Exc. M. Paul de HEVESY, Ministre-Résident, Délégué permanent du Gouvernement Royal auprès de la Société des Nations;
- Sa Majesté le Roi d'Italie:
M. Giovanni CIRAULO, Sénateur du Royaume;
- Sa Majesté l'Empereur du Japon:
S. Exc. M. Isaburo YOSHIDA, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire du Japon à Berne,
M. Sadamu SHIMOMURA, Lieutenant-Colonel,
M. Seizo MIURA, Capitaine de Frégate, Attaché naval près l'Ambassade du Japon à Paris;
- Le Président de la République de Lettonie:
S. Exc. M. Charles DUZMANS, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Lettonie près S. M. le Roi des Serbes, Croates et Slovènes, Délégué permanent auprès de la Société des Nations,
- E. Exc. M. Oskar VOIT, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Lettonie en Suisse, en Allemagne, en Hongrie et aux Pays-Bas;
Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg;
- M. Charles VERMAIRE, Consul du Grand-Duché à Genève;
- Le Président des États-Unis du Mexique:
S. Exc. M. Francisco CASTILLO NAJERA, Général Médecin, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire du Mexique à Bruxelles;
- Le Président de la République de Nicaragua:
M. Antoine SOTTILE, Dr. en Droit, Délégué permanent de Nicaragua auprès de la Société des Nations;
- Sa Majesté le Roi de Norvège:
S. Exc. M. Johannes IRGENS, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Norvège à Berne, Rome et Athènes,
- M. Jens Christian MEINICH, Commandant d'Infanterie, Secrétaire général de la Croix-Rouge norvégienne;
- Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:
S. Exc. M. Willem Isaac DOUDE van TROOSTWIJK, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire des Pays-Bas à Berne,

- P. Johan Carl DIEHL, Generała Majora, Lekarza Inspektora Generalnego Służby Sanitarnej Armji, Wiceprezesa Holenderskiego Czerwonego Krzyża,
- P. Jacob HARBERTS, Majora Sztabu Generalnego, profesora Wyższej Szkoły Wojennej;
- Jego Cesarska Mość Szach Persji:
- J. E. P. Anouchirevan Khan SEPAHBODI, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Persji w Bernie;
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:
- P. Józefa Gabriela PRACKIEGO, Pułkownika Lekarza,
- P. W. Jerzego BABECKIEGO, Podpułkownika;
- Prezydent Republiki Portugalskiej:
- J. E. P. VASCO DE QUEVEDO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Portugalji w Bernie,
- P. Francisco de CALHEIROS E MENEZES, pierwszego Sekretarza Poselstwa;
- Jego Królewska Mość Król Rumunji:
- J. E. P. Michel B. BOERESCO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Rumunji w Bernie,
- P. Eugène VERTEJANO, Pułkownika, oficera Sztabu generalnego;
- Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Słoweńców:
- J. E. P. Ilija CHOUMENKOVITCH, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców w Bernie, Stały Delegat przy Lidze Narodów;
- Jego Królewska Mość Król Syjamu:
- Jego Ks. Wysokość Księcia VARNVAIDYA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Syjamu w Londynie;
- Jego Królewska Mość Król Szwecji:
- J. E. P. Karl Ivan WESTMAN, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Szwecji w Bernie;
- Rada Związkowa Szwajcarska:
- P. Paul DINICHERT, Ministra Pełnomocnego, Szefa Wydziału Spraw Zagranicznych Departamentu Politycznego Związku,
- P. Carl HAUSER, pułkownika Wojsk Sanitarnych, Szefa-Lekarza Armji,
- P. Anton ZÜBLIN, pułkownika piechoty rezerwy, adwokata,
- P. Roger de la HARPE, Podpułkownika Wojsk Sanitarnych, Lekarza,
- P. Dietrich SCHINDLER, Majora Sądownictwa Wojskowego, profesora prawa międzynarodowego na Uniwersytecie w Zurichu;
- Prezydent Republiki Czechosłowackiej:
- J. E. P. Zdeněk FIERLINGER, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Czechosłowacji w Bernie;
- Prezydent Republiki Tureckiej:
- J. E. P. HASSAN BEY, Wiceprezydenta Wielkiego Zgromadzenia Narodowego w Turcji, Wiceprezesa Czerwonego Półksiężycy Tureckiego,
- M. Johan Carl DIEHL, Major-Général, Médecin Inspecteur général du Service de Santé de l'Armée, Vice-Président de la Croix-Rouge néerlandaise,
- M. Jacob HARBERTS, Commandant à l'État-Major général, Professeur à l'École supérieure de Guerre;
- Sa Majesté Impériale le Shah de Perse:
- S. Exc. M. Anouchirevan Khan SEPAHBODI, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Perse à Berne;
- Le Président de la République de Pologne:
- M. Joseph Gabriel PRACKI, Colonel Médecin,
- M. W. Jerzy BABECKI, Lieutenant-Colonel;
- Le Président de la République Portugaise:
- S. Exc. M. VASCO DE QUEVEDO, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Portugal à Berne,
- M. Francisco DE CALHEIROS E MENEZES, Premier Secrétaire de Légation;
- Sa Majesté le Roi de Roumanie:
- S. Exc. M. Michel B. BOERESCO, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Roumanie à Berne,
- M. Eugène VERTEJANO, Colonel, Officier d'État-Major;
- Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:
- S. Exc. M. Ilija CHOUMENKOVITCH, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes à Berne, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;
- Sa Majesté le Roi de Siam:
- S. A. S. le Prince VARNVAIDYA, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Siam à Londres;
- Sa Majesté le Roi de Suède:
- S. Exc. M. Karl Ivan WESTMAN, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Suède à Berne;
- Le Conseil Fédéral Suisse:
- M. Paul DINICHERT, Ministre plénipotentiaire, Chef de la Division des Affaires étrangères du Département politique fédéral,
- M. Carl HAUSER, Colonel des Troupes sanitaires, Médecin en Chef de l'Armée,
- M. Anton ZÜBLIN, Colonel d'Infanterie en disponibilité, Avocat,
- M. Roger de la HARPE, Lieutenant-Colonel des Troupes sanitaires, Médecin,
- M. Dietrich SCHINDLER, Major de la Justice militaire, Professeur de Droit international à l'Université de Zurich;
- Le Président de la République Tchecoslovaque:
- S. Exc. M. Zdeněk FIERLINGER, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Tchecoslovaquie à Berne;
- Le Président de la République Turque:
- S. Exc. HASSAN BEY, Vice-Président de la Grande Assemblée nationale de Turquie, Vice-Président du Croissant-Rouge turc,

J. E. P. NUSRET BEY, Prezydenta Rady Państwa Republiki.

Profesora AKIL MOUKHTAR BEY, dr. Medycyny, Dr. ABDULKADIR BEY, Podpułkownika lekarza wojskowego, profesora Szkoły Aplikacyjnej i Szpitala w Gulhan;

Prezydent Republiki Wschodniej Urugwaju:

J. E. P. Alfredo de CASTRO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Urugwaju w Bernie;

Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Wenezueli:

J. E. P. Caracciola PARRA-PÉREZ, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Wenezueli w Bernie,

P. Ivan Manuel HURTADO-MACHADO, Chargé d'Affaires p. i. Wenezueli w Bernie,

KTÓRZY, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na to, co następuje:

Dział I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Artykuł 1.

Niniejszą konwencję stosuje się bez naruszenia Postanowień Działu VII:

1) do wszystkich osób, wymienionych w art. 1, 2 i 3 regulaminu załączonego do konwencji haskiej, dotyczącej praw i zwyczajów wojny lądowej, z dnia 18 października 1907 roku, a wziętych do niewoli przez nieprzyjaciela; *)

2) do wszystkich osób, należących do sił zbrojnych stron wojujących, wziętych do niewoli przez nieprzyjaciela w czasie działań wojennych morskich i powietrznych, z zastrzeżeniem odchylenia, nieuniknionych w warunkach brania ich do niewoli. Jednakże te odchylenia nie mogą naruszyć zasadniczych podstaw niniejszej konwencji; odchylenia te skończą się z chwilą, gdy osoby wzięte do niewoli dostaną się do obozów dla jeńców wojennych.

*) Regulamin załączony: Art. 1. Ustawy, prawa i obowiązki wojenne, stosują się nie tylko do armji lecz również do milicji i do oddziałów ochotniczych, o ile odpowiadają one warunkom następującym:

- 1) jeżeli mają na czele osobę odpowiedzialną za swych podwładnych,
- 2) noszą stały i dający się rozpoznać z daleka znak wyróżniający,
- 3) jawnie noszą broń,
- 4) przestrzegają w swych działaniach praw i zwyczajów wojennych.

W tych krajach, gdzie milicja lub oddziały ochotnicze stanowią armję lub wchodzi w jej skład, nazwa armji rozciąga się na nie.

Art. 2. Ludność terytorjum niezajętego, która przy zbliżeniu się nieprzyjaciela chwytą za broń, aby walczyć z wkraczającymi wojskami i nie miała czasu zorganizować się, zgodnie z art. 1, będzie uważana za stronę wojującą, jeżeli jawnie nosi broń i przestrzega praw i zwyczajów wojennych.

Art. 3. Zbrojne siły stron wojujących mogą składać się z walczących i niewalczących. W razie zagarnięcia ich przez nieprzyjaciela, zarówno jednym jak i drugim przysługuje prawo traktowania ich jak jeńców wojennych.

S. Exc. NUSRET BEY, Président du Conseil d'État de la République,

Le Professeur AKIL MOUKHTAR BEY, Dr. en Médecine,

Le Dr. ABDULKADIR BEY, Lieutenant-Colonel, Médecin militaire, Professeur à l'École d'Application et à l'Hôpital de Gulhane;

Le Président de la République Orientale de l'Uruguay:

S. Exc. M. Alfredo de CASTRO, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire d'Uruguay à Berne;

Le Président de la République des États-Unis de Vénézuéla:

S. Exc. M. Caracciolo PARRA-PÉREZ, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Vénézuéla à Rome,

M. Ivan Manuel HURTADO-MACHADO, Chargé d'Affaires p. i. de Vénézuéla à Berne;

LESQUELS, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit:

Titre I.

DISPOSITIONS GÉNÉRALES.

Article premier.

La présente Convention s'appliquera, sans préjudice des stipulations du Titre VII:

1) à toutes les personnes visées par les articles 1-er, 2 et 3 du Règlement annexé à la Convention de La Haye concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, du 18 octobre 1907, et capturées par l'ennemi¹⁾;

2) à toutes les personnes appartenant aux forces armées des parties belligérantes, capturées par l'ennemi au cours d'opérations de guerre maritimes ou aériennes, sous réserve des dérogations que les conditions de cette capture rendraient inévitables. Toutefois, ces dérogations ne devront pas porter atteinte aux principes fondamentaux de la présente Convention; elles prendront fin dès le moment où les personnes capturées auront rejoint un camp de prisonniers de guerre.

1) Règlement annexé: Art. 1-er. — Les lois, les droits et les devoirs de la guerre ne s'appliquent pas seulement à l'armée, mais encore aux milices et aux corps de volontaires réunissant les conditions suivantes:

1° d'avoir à leur tête une personne responsable pour ses subordonnés;

2° d'avoir un signe distinctif fixe et reconnaissable à distance;

3° de porter les armes ouvertement et

4° de se conformer dans leurs opérations aux lois et aux coutumes de la guerre.

Dans les pays où les milices ou des corps de volontaires constituent l'armée ou en font partie, ils sont compris sous la dénomination d'armée.

Art. 2. — La population d'un territoire non occupé qui, à l'approche de l'ennemi, prend spontanément les armes pour combattre les troupes d'invasion, sans avoir eu le temps de s'organiser conformément à l'article premier, sera considérée comme belligérante si elle porte les armes ouvertement et si elle respecte les lois et coutumes de la guerre.

Art. 3. — Les forces armées des Parties belligérantes peuvent se composer de combattants et de non-combattants. En cas de capture par l'ennemi les uns et les autres ont droit au traitement des prisonniers de guerre.

Artykuł 2.

Jeńcy wojenni zostają pod władzą Mocarstwa nieprzyjacielskiego, lecz nie pod władzą osób, lub oddziałów, które ich wzięły do niewoli.

Winni oni być zawsze traktowani w sposób humanitarny, a w szczególności mają być chronieni przed aktami gwałtu, obrazy i ciekawości publicznej.

Srodki odwetowe względem nich są zabronione.

Artykuł 3.

Jeńcy wojenni mają prawo do poszanowania swej osoby i czci. Kobiety winny być traktowane ze wszelkimi względami, należnymi ich płci.

Jeńcy zachowują pełną zdolność cywilną.

Artykuł 4.

Mocarstwo, zatrzymujące jeńców, winno jest łożyć na ich utrzymanie.

Różnice w obchodzeniu się z jeńcami są dozwolone tylko o tyle, o ile oparte są na różnicy stopnia wojskowego, stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, uzdolnienia zawodowego lub płci tych, którzy z nich korzystają.

Dział II.

O BRANIU DO NIEWOLI.

Artykuł 5.

Każdy jeńec wojenny winien — jeżeli będzie pytany w tym przedmiocie, wyjawić swe prawdziwe nazwisko i stopień, albo swój numer legitymacji.

W razie gdyby jeńec wojenny przekroczył ten przepis, narazi się na ograniczenie praw, przyznanych jeńcom wojennym jego kategorii.

Dla otrzymania wiadomości, tyjących się sytuacji armji albo państwa, nie może być na jeńców wywierany żaden przymus. Jeńcom, którzy odmówią odpowiedzi, nie można grozić, ani ich obrażać, ani narażać ich na nieprzyjemności lub straty jakiegokolwiek natury.

Jeżeli z powodu stanu zdrowia fizycznego lub psychicznego, jeńec nie może wskazać swojej tożsamości, winien być powierzony służbie zdrowia.

Artykuł 6.

Wszystkie rzeczy i przedmioty, służące do osobistego użytku wraz z kaskami metalowymi, maskami przeciwgazowymi, z wyjątkiem broni, koni, ekwipunku wojskowego i papierów wojskowych, pozostają w posiadaniu jeńców wojennych.

Sumy pieniężne, które jeńcy przy sobie posiadają, mogą im być zabrane jedynie na rozkaz oficera i po obliczeniu ich wysokości. Kwit odbiorczy będzie im na to wydany. Sumy pieniężne w ten sposób zabrane mają być zapisane na rachunek każdego jeńca.

Dowody tożsamości, odznaki stopnia wojskowego, odznaczenia i przedmioty wartościowe nie mogą być jeńcom zabrane.

Article 2.

Les prisonniers de guerre sont au pouvoir de la Puissance ennemie, mais non des individus ou des corps de troupe qui les ont capturés.

Ils doivent être traités, en tout temps, avec humanité et être protégés notamment contre les actes de violence, les insultes et la curiosité publique.

Les mesures de représailles à leur égard sont interdites.

Article 3.

Les prisonniers de guerre ont droit au respect de leur personnalité et de leur honneur. Les femmes seront traitées avec tous les égards dus à leur sexe.

Les prisonniers conservent leur pleine capacité civile.

Article 4.

La Puissance détentrice des prisonniers de guerre est tenue de pourvoir à leur entretien.

Des différences de traitement entre les prisonniers ne sont licites que si elles se basent sur le grade militaire, l'état de santé physique ou psychique, les aptitudes professionnelles ou le sexe de ceux qui en bénéficient.

Titre II.

DE LA CAPTURE.

Article 5.

Chaque prisonnier de guerre est tenu de déclarer, s'il est interrogé à ce sujet, ses véritables noms et grade, ou bien son numéro matricule.

Dans le cas où il enfreindrait cette règle, il s'exposerait à une restriction des avantages accordés aux prisonniers de sa catégorie.

Aucune contrainte ne pourra être exercée sur les prisonniers pour obtenir des renseignements relatifs à la situation de leur armée ou de leur pays. Les prisonniers qui refuseront de répondre ne pourront être ni menacés, ni insultés, ni exposés à des désagréments ou désavantages de quelque nature que ce soit.

Si, en raison de son état physique ou mental, un prisonnier est dans l'incapacité d'indiquer son identité, il sera confié au service de santé.

Article 6.

Tous les effets et objets d'usage personnel — sauf les armes, les chevaux, l'équipement militaire et les papiers militaires — resteront en la possession des prisonniers de guerre, ainsi que les casques métalliques et les masques contre les gaz.

Les sommes dont sont porteurs les prisonniers ne pourront leur être enlevées que sur l'ordre d'un officier et après que leur montant aura été constaté. Un reçu en sera délivré. Les sommes ainsi enlevées devront être portées au compte de chaque prisonnier.

Les pièces d'identité, les insignes de grade, les décorations et les objets de valeur ne pourront être enlevés aux prisonniers.

Dział III.
O NIEWOLI.
Sekcja I.

O ewakuacji jeńców wojennych.

Artykuł 7.

W możliwie najkrótszym czasie po wzięciu do niewoli, jeńcy wojenni będą ewakuowani do obozów, rozmieszczonych w okolicy na tyle oddalonej od strefy walki, aby znaleźli się zdala od niebezpieczeństwa.

Mogą być pozostawieni czasowo w sferze niebezpieczeństwa jedynie ci jeńcy wojenni, którzy z powodu swoich ran lub chorób byłiby narażeni na większe niebezpieczeństwo przy ewakuacji, niż przy pozostawieniu ich na miejscu.

W oczekiwaniu na ewakuację ze strefy walki jeńcy nie będą niepotrzebnie wystawiani na niebezpieczeństwo.

Ewakuacja piesza więźniów może odbywać się normalnie tylko etapami do 20 km dziennie, chyba że konieczność dotarcia do punktów zaopatrzenia w wodę lub żywienia wymagałaby dłuższych etapów.

Artykuł 8.

O wszelkiem wzięciu do niewoli jeńców strony wojujące są obowiązane notyfikować sobie wzajemnie w jak najkrótszym czasie za pośrednictwem biur informacji, organizowanych w myśl art. 77. Mają one także komunikować sobie wzajemnie adresy urzędowe, pod którymi powinna być przesyłana korespondencja rodzin do jeńców wojennych.

Skoro tylko to będzie możliwym, każdy jeńiec powinien uzyskać możność korespondowania z własną rodziną na warunkach przewidzianych w art. 36 i następnym.

Co się tyczy jeńców wziętych do niewoli na morzu, zarządzenia niniejszego artykułu będą zastosowane, skoro to będzie możliwe, zaraz po przybyciu do portu.

Sekcja II.

O obozach jeńców wojennych.

Artykuł 9.

Jeńcy wojenni mogą być internowani w mieście, w twierdzy, albo w jakiegokolwiek innej miejscowości za zobowiązaniem niewydalania się poza pewne oznaczone granice. Mogą być oni również internowani w obozach zamkniętych; lecz zamknięcie ich lub umieszczenie pod strażą może być zarządzone tylko jako niezbędny środek bezpieczeństwa lub higieny, lecz wyłącznie na czas trwania okoliczności, uzasadniających zastosowanie go.

Jeńcy wzięci do niewoli w okolicach niezdrowych albo w takich, gdzie klimat jest szkodliwy dla osób, pochodzących z okolic o klimacie umiarkowanym, będą odesłani, skoro tylko to będzie możliwym, do bardziej sprzyjającego klimatu.

Strony walczące będą unikały, o ile to tylko będzie możliwe, gromadzenia w tym samym obozie jeńców różnych ras i narodowości.

Żaden jeńiec nie może być w żadnym momencie wysłany do miejsc, gdzie byłby narażony na ogień z pola bitwy, ani też nie może być wyzyskany w ce-

Titre III.
DE LA CAPTIVITÉ.
Section I.

De l'évacuation des prisonniers de guerre.

Article 7.

Dans le plus bref délai possible après leur capture, les prisonniers de guerre seront évacués sur des dépôts situés dans une région assez éloignée de la zone de combat pour qu'ils se trouvent hors de danger.

Ne pourront être maintenus, temporairement, dans une zone dangereuse que les prisonniers qui, en raison de leurs blessures ou de leurs maladies, courraient de plus grands risques à être évacués qu'à rester sur place.

Les prisonniers ne seront pas inutilement exposés au danger, en attendant leur évacuation d'une zone de combat.

L'évacuation à pied des prisonniers ne pourra se faire normalement que par étapes de 20 kilomètres par jour, à moins que la nécessité d'atteindre les dépôts d'eau et de nourriture n'exige de plus longues étapes.

Article 8.

Les belligérants sont tenus de se notifier réciproquement toute capture de prisonniers dans le plus bref délai possible, par l'intermédiaire des bureaux de renseignements, tels qu'ils sont organisés à l'article 77. Ils sont également tenus de s'indiquer mutuellement les adresses officielles auxquelles les correspondances des familles peuvent être adressées aux prisonniers de guerre.

Aussitôt que faire se pourra, tout prisonnier devra être mis en mesure de correspondre lui-même avec sa famille, dans les conditions prévues aux articles 36 et suivants.

En ce qui concerne les prisonniers capturés sur mer, les dispositions du présent article seront observées aussitôt que possible après l'arrivée au port.

Section II.

Des camps de prisonniers de guerre.

Article 9.

Les prisonniers de guerre pourront être internés dans une ville, forteresse ou localité quelconque, avec l'obligation de ne pas s'en éloigner au delà de certaines limites déterminées. Ils pourront également être internés dans des camps clôturés; ils ne pourront être enfermés ou consignés que par mesure indispensable de sûreté ou d'hygiène, et seulement pendant la durée des circonstances qui nécessitent cette mesure.

Les prisonniers capturés dans des régions malsaines ou dont le climat est pernicieux pour les personnes venant des régions tempérées seront transportés, aussitôt que possible, sous un climat plus favorable.

Les belligérants éviteront, autant que possible, de réunir dans un même camp des prisonniers de races ou de nationalités différentes.

Aucun prisonnier ne pourra, à quelque moment que ce soit, être renvoyé dans une région où il serait exposé au feu de la zone de combat, ni être uti-

lu ochrony, dzięki jego tam obecności, przed bombardowaniem pewnych punktów lub pewnych miejscowości.

Rozdział 1.

O urządzeniu obozów.

Artykuł 10.

Jeńcy wojenni będą umieszczeni w budynkach i w barakach, przedstawiających wszelkie możliwe bezpieczeństwo higieny i zdrowotności.

Lokale powinny być zupełnie zabezpieczone od wilgoci, dostatecznie ogrzane i oświetlone. Wszystkie ostrożności powinny być przedsięwzięte przeciwko niebezpieczeństwu pożaru.

Co się tyczy pomieszczeń sypialnych: ogólna powierzchnia, minimum pojemności powietrza, urządzenie i pościel do spania, będą odpowiadały takim samym warunkom, jak dla oddziałów własnych, w garnizonach Mocarstwa zatrzymującego jeńców.

Rozdział 2.

O odżywianiu i ubiorze jeńców wojennych.

Artykuł 11.

Racja żywnościowa jeńców wojennych będzie odpowiadała co do ilości i jakości racji w oddziałach w garnizonach.

Jeńcy otrzymają pozatem możność przygotowywania przez nich samych dodatków żywnościowych, którymi będą rozporządzali.

Woda do picia będzie im dostarczana w ilości dostatecznej. Użycie tytoniu będzie dozwolone. Jeńcy wojenni mogą być używani w kuchni.

Wszelkie zbiorowe środki dyscyplinarne, tyjące się jedzenia, są zabronione.

Artykuł 12.

Ubranie, bielizna i obuwie będą dostarczane jeńcom wojennym przez Mocarstwo, zatrzymujące ich w niewoli. Regularna zamiana i reperacja tych rzeczy będzie zapewniona. Ponadto wszędzie, gdzie rodzaj pracy tego wymaga, pracujący powinni otrzymywać ubranie robocze.

W obozach będą urządzone kantyny, gdzie jeńcy będą mogli dostać po miejscowej cenie targowej środki żywności i przedmioty codziennego użytku.

Zyski, dostarczone przez kantynę administracji obozów, będą obrócone na użytek jeńców.

Rozdział 3.

O higienie obozu.

Artykuł 13.

Strony wojujące będą obowiązane przedsięwziąć wszelkie środki higieny, niezbędne dla zapewnienia czystości i zdrowotności obozów i zapobieżenia epidemjom.

Jeńcy wojenni będą mieli zapewnione w dzień i w nocy używalność niezbędnych urządzeń, odpowiadających zasadom higieny i utrzymanych w ciągłym stanie czystości.

Pozatem, niezależnie od kąpieli i natrysków, w które obozy winny być zaopatrzone w miarę możności, będzie jeńcom dostarczana do zabiegów czystości ciała dostateczna ilość wody.

lisé pour mettre par sa présence certains points ou certaines régions à l'abri du bombardement.

Chapitre premier.

De l'installation des camps.

Article 10.

Les prisonniers de guerre seront logés dans des bâtiments ou dans des baraquements présentant toutes les garanties possibles d'hygiène et de salubrité.

Les locaux devront être entièrement à l'abri de l'humidité, suffisamment chauffés et éclairés. Toutes les précautions devront être prises contre les dangers d'incendie.

Quant aux dortoirs: surface totale, cube d'air minimum, aménagement et matériel de couchage, les conditions seront les mêmes que pour les troupes de dépôt de la Puissance détentrice.

Chapitre 2.

De la nourriture et de l'habillement des prisonniers de guerre.

Article 11.

La ration alimentaire des prisonniers de guerre sera équivalente en quantité et qualité à celle des troupes de dépôt.

Les prisonniers recevront, en outre, les moyens de préparer eux-mêmes les suppléments dont ils disposeraient.

De l'eau potable en suffisance leur sera fournie. L'usage du tabac sera autorisé. Les prisonniers pourront être employés aux cuisines.

Toutes mesures disciplinaires collectives portant sur la nourriture sont interdites.

Article 12.

L'habillement, le linge et les chaussures seront fournis aux prisonniers de guerre par la Puissance détentrice. Le remplacement et les réparations de ces effets devront être assurés régulièrement. En outre, les travailleurs devront recevoir une tenue de travail partout où la nature du travail l'exigera.

Dans tous les camps seront installées des cantines où les prisonniers pourront se procurer, aux prix du commerce local, des denrées alimentaires et des objets usuels.

Les bénéfices procurés par les cantines aux administrations des camps seront utilisés au profit des prisonniers.

Chapitre 3.

De l'hygiène dans les camps.

Article 13.

Les belligérants seront tenus de prendre toutes les mesures d'hygiène nécessaires pour assurer la propreté et la salubrité des camps et pour prévenir les épidémies.

Les prisonniers de guerre disposeront, jour et nuit, d'installations conformes aux règles de l'hygiène et maintenues en état constant de propreté.

En outre, et sans préjudice des bains et douches dont les camps seront pourvus dans la mesure du possible, il sera fourni aux prisonniers pour leurs soins de propreté corporelle une quantité d'eau suffisante.

Jeńcy powinni mieć zapewnioną możliwość uprawiania ćwiczeń fizycznych i korzystania z pobytu na otwartym powietrzu.

Artykuł 14.

Każdy obóz powinien posiadać infirmerię, gdzie jeńcy wojenni będą mogli korzystać z niezbędnej opieki lekarskiej. W razie potrzeby będą rezerwowane dla chorych, dotkniętych chorobami zakaźnymi, odrębne pomieszczenia.

Koszty leczenia, włączając w to i koszty prowickorycznych protez, będą pokrywane przez Mocarstwo, zatrzymujące w niewoli jeńców.

Strony walczące są obowiązane wydać na żądanie każdemu jeńcowi urzędowe zaświadczenie, stwierdzające rodzaj i czas trwania jego cierpienia, jak również i okazane mu zabiegi.

Pożądane jest, aby strony walczące upoważniły się wzajemnie, w drodze odrębnych układów, do zatrzymania w obozach lekarzy oraz personelu pielęgniarskiego, któryby pielęgnował ich rodaków jeńców.

Jeńcy dotknięci ciężką chorobą lub ci, których stan wymaga poważnego zabiegu chirurgicznego, powinni być przyjęci na koszt Mocarstwa zatrzymującego do każdego zakładu wojskowego lub cywilnego odpowiedniego dla leczenia ich.

Artykuł 15.

Inspekcje lekarskie jeńców wojennych będą zorganizowane przynajmniej raz na miesiąc. Będą miały one na celu kontrolę ogólnego stanu zdrowia i czystości, jak również wykrycie chorób zaraźliwych, w szczególności gruźlicy i chorób wenerycznych.

Rozdział 4.

O potrzebach intelektualnych i moralnych jeńców wojennych.

Artykuł 16.

Jeńcom wojennym będzie zostawiona całkowita swoboda w wykonywaniu praktyk religijnych, włączając w to branie udziału w nabożeństwach ich wyznania, pod jedynym warunkiem stosowania się do przepisów porządkowych i policyjnych, wydanych przez władze wojskowe.

Duchowni jeńcy wojenni, bez względu na to, jaką nazwę nosiłoby ich wyznanie będą upoważnieni do wykonywania swoich obrządków wśród swych współwyznawców.

Artykuł 17.

Strony walczące będą popierały jak najbardziej rozrywki umysłowe i sportowe, organizowane przez jeńców wojennych.

Rozdział 5.

O wewnętrznej dyscyplinie w obozach.

Artykuł 18.

Każdy obóz jeńców wojennych będzie się znajdował pod władzą odpowiedzialnego oficera.

Poza zewnętrznymi odznakami szacunku przewidzianymi przez regulaminy obowiązujące w ich własnych armjach względem rodaków, jeńcy wojenni powinni salutować wszystkich oficerów Mocarstwa zatrzymującego.

Ils devront avoir la possibilité de se livrer à des exercices physiques et de bénéficier du plein air.

Article 14.

Chaque camp possédera une infirmerie, où les prisonniers de guerre recevront les soins de toute nature dont ils pourront avoir besoin. Le cas échéant, des locaux d'isolement seront réservés aux malades atteints d'affections contagieuses.

Les frais de traitement, y compris ceux des appareils provisoires de prothèse, seront à la charge de la Puissance détentrice.

Les belligérants seront tenus de remettre, sur demande, à tout prisonnier traité une déclaration officielle indiquant la nature et la durée de sa maladie, ainsi que les soins reçus.

Il sera loisible aux belligérants de s'autoriser mutuellement, par voie d'arrangements particuliers, à retenir dans les camps des médecins et infirmiers chargés de soigner leurs compatriotes prisonniers.

Les prisonniers atteints d'une maladie grave ou dont l'état nécessite une intervention chirurgicale importante, devront être admis, aux frais de la Puissance détentrice, dans toute formation militaire ou civile qualifiée pour les traiter.

Article 15.

Des inspections médicales des prisonniers de guerre seront organisées au moins une fois par mois. Elles auront pour objet le contrôle de l'état général de santé et de l'état de propreté, ainsi que le dépistage des maladies contagieuses, notamment de la tuberculose et des affections vénériennes.

Chapitre 4.

Des besoins intellectuels et moraux des prisonniers de guerre.

Article 16.

Toute latitude sera laissée aux prisonniers de guerre pour l'exercice de leur religion, y compris l'assistance aux offices de leur culte, à la seule condition de se conformer aux mesures d'ordre et de police prescrites par l'autorité militaire.

Les ministres d'un culte, prisonniers de guerre, quelle que soit la dénomination de ce culte, seront autorisés à exercer pleinement leur ministère parmi leurs coreligionnaires.

Article 17.

Les belligérants encourageront le plus possible les distractions intellectuelles et sportives organisées par les prisonniers de guerre.

Chapitre 5.

De la discipline intérieure des camps.

Article 18.

Chaque camp de prisonniers de guerre sera placé sous l'autorité d'un officier responsable.

Outre les marques extérieures de respect prévues par les règlements en vigueur dans leurs armées à l'égard de leurs nationaux, les prisonniers de guerre devront le salut à tous les officiers de la Puissance détentrice.

Oficerowie jeńcy wojenni obowiązani będą salutować oficerów tegoż Mocarstwa tylko wyższej lub równej rangi.

Artykuł 19.

Dozwolone będzie noszenie odznak rangi i odznaczeń.

Artykuł 20.

Regulaminy, rozkazy, zawiadomienia i obwieśzczenia wszelkiego rodzaju winny być komunikowane jeńcom wojennym w języku, który oni rozumieją. Ta sama zasada powinna być stosowana przy przesłuchaniach.

Rozdział 6.

Zarządzenia specjalne, tyżące się oficerów i równorzędnych.

Artykuł 21.

Z rozpoczęciem działań wojennych strony walczące będą zobowiązane do zakomunikowania sobie wzajemnie tytułów i rang, używanych w swych armjach dla zapewnienia równości traktowania między oficerami i równorzędnymi, o odpowiadających sobie rangach.

Oficerowie i im równorzędni jeńcy wojenni będą traktowani ze względami, należnymi ich randze i wiekowi.

Artykuł 22.

Celem zapewnienia obsługi obozów oficerskich będą do nich przydzieleni żołnierze jeńcy wojenni tej samej armji i w miarę możności mówiący tym samym językiem w liczbie potrzebnej, mając tu na uwadze rangę oficerów i równorzędnych.

Ci ostatni (oficerowie) mają nabywać sobie jedzenie i odzież z poborów, które im będzie wypłacało Mocarstwo zatrzymujące. Zarządzanie przez oficerów własnym stołem winno być ze wszechmiar przychylnie traktowane.

Rozdział 7.

O zasobach pieniężnych jeńców wojennych.

Artykuł 23.

Z zastrzeżeniem osobnych umów między mocarstwami wojującymi, a w szczególności umów przewidzianych w art. 24, oficerowie i inni jeńcy wojenni będą otrzymywali od Mocarstwa zatrzymującego taki sam żołd, jaki otrzymują oficerowie odpowiedniej rangi tegoż Mocarstwa, pod warunkiem jednak, aby te pobory nie przekraczały norm, do których mieli oni prawo w armjach państwa, któremu służyli. Te pobory będą wypłacane całkowicie, jeżeli to możliwe — raz na miesiąc i bez żadnych potrąceń wydatków obciążających Mocarstwo zatrzymujące, choćby nawet wydatki te były dokonane z korzyścią dla jeńców.

Układ zawarty między stronami wojującymi ustali wysokość kursu walut, stosowanego przy wypłacie; w braku takiego porozumienia, będzie przyjęty kurs, który obowiązywał w chwili wypowiedzenia wojny.

Wszystkie wypłaty, uskutecznione jeńcom, jako żołd, winny być zwrócone w chwili zaprzestania kroków wojennych przez Mocarstwo, któremu oni służyli.

Les officiers prisonniers de guerre ne seront tenus de saluer que les officiers de grade supérieur ou égal de cette Puissance.

Article 19.

Le port des insignes de grade et des décorations sera autorisé.

Article 20.

Les règlements, ordres, avertissements et publications de toute nature devront être communiqués aux prisonniers de guerre dans une langue qu'ils comprennent. Le même principe sera appliqué aux interrogatoires.

Chapitre 6.

Dispositions spéciales concernant les officiers et assimilés.

Article 21.

Dès le début des hostilités, les belligérants seront tenus de se communiquer réciproquement les titres et les grades en usage dans leurs armées respectives, en vue d'assurer l'égalité de traitement entre les officiers et assimilés de grades équivalents.

Les officiers et assimilés prisonniers de guerre seront traités avec les égards dus à leur grade et à leur âge.

Article 22.

En vue d'assurer le service des camps d'officiers, des soldats prisonniers de guerre de la même armée, et autant que possible parlant la même langue, y seront détachés, en nombre suffisant, en tenant compte du grade des officiers et assimilés.

Ceux-ci se procureront leur nourriture et leurs vêtements sur la solde qui leur sera versée par la Puissance détentrice. La gestion de l'ordinaire par les officiers eux-mêmes devra être favorisée de toute manière.

Chapitre 7.

Des ressources pécuniaires des prisonniers de guerre.

Article 23.

Sous réserve d'arrangements particuliers entre les Puissances belligérantes, et notamment de ceux prévus à l'article 24, les officiers et assimilés prisonniers de guerre recevront de la Puissance détentrice la même solde que les officiers de grade correspondant dans les armées de cette Puissance, sous condition, toutefois, que cette solde ne dépasse pas celle à laquelle ils ont droit dans les armées du pays qu'ils ont servi. Cette solde leur sera versée intégralement, une fois par mois si possible, et sans qu'il puisse être faite aucune déduction pour des dépenses incombant à la Puissance détentrice, alors même qu'elles seraient en leur faveur.

Un accord entre les belligérants fixera le taux du change applicable à ce paiement; à défaut de pareil accord, le taux adopté sera celui en vigueur au moment de l'ouverture des hostilités.

Tous les versements effectués aux prisonniers de guerre à titre de solde devront être remboursés, à la fin des hostilités, par la Puissance qu'ils ont servie.

Artykuł 24.

Na początku działań nieprzyjacielskich strony wojujące oznaczają po wspólnem porozumieniu wysokość maksymalną gotówki, którą jeńcy wojenni różnych rang i kategorii będą upoważnieni do zatrzymania przy sobie. Każda nadwyżka, zabrana jeńcowi lub zatrzymana, jak również wszelka suma przez niego złożona, będzie zapisana na jego rachunek i nie może być zamieniona na inną walutę bez jego upoważnienia.

Pobory, przypadające na rachunek jeńców, będą wypłacone im przy końcu ich niewoli.

Podczas pobytu w niewoli będą im czynione ułatwienia dla przesyłania tych sum w całości lub w części do banków lub do poszczególnych osób w kraju, z którego pochodzą.

Rozdział 8.**O przeniesieniach jeńców wojennych.****Artykuł 25.**

O ile bieg działań wojennych tego nie wymaga, jeńcy wojenni chorzy i ranni nie będą przenoszeni tak długo, dopóki odbyte podróży mogłoby na szwank narazić ich wyzdrowienie.

Artykuł 26.

W razie przeniesienia, jeńcy wojenni będą oficjalnie przedtem zawiadomieni o miejscu nowego pobytu, będą oni upoważnieni do zabrania z sobą swoich osobistych rzeczy, korespondencji i przesyłek, które nadeszły pod ich adresem.

Będą przedsięwzięte wszelkie stosowne zarządzenia, aby korespondencja i przesyłki przesyłane do ich dawnego obozu, były im bezzwłocznie przesłane.

Sumy pieniężne, złożone na rachunek przeniesionych jeńców, będą przesłane do właściwych władz, w miejscu ich nowego pobytu.

Koszta, spowodowane przeniesieniem, obciążają Mocarstwo zatrzymujące jeńców.

Sekcja III.**O pracy jeńców wojennych.****Rozdział 1.****Przepisy ogólne.****Artykuł 27.**

Strony wojujące będą mogły używać zdrowych jeńców wojennych, jako pracowników według ich rang i zdolności, z wyjątkiem oficerów i równorzędnych.

Jednakże, jeżeli oficerowie lub równorzędni poproszą o pracę, która im odpowiada, to o ile tylko to okaże się możliwe, będzie ona im dostarczona.

Podoficerowie jeńcy wojenni będą mogli być zmuszani tylko do zajęć nadzorczych, chyba że sami zgłoszą specjalne życzenie udzielenia im płatnego zajęcia.

Strony wojujące winny w czasie całego trwania niewoli dopuszczać jeńców wojennych—ofiary wypadku przy pracy — do korzystania z dobrodziejstw, stosowanych do pracowników tej samej kategorii, według ustaw Mocarstwa zatrzymującego. Co się tyczy jeńców wojennych, do których te zarządzenia prawne nie mogłyby być zastosowane ze względu na istniejące ustawodawstwo, Mocarstwo to zobowią-

Article 24.

Dès le début des hostilités, les belligérants fixeront d'un commun accord le montant maximum d'argent comptant que les prisonniers de guerre des divers grades et catégories seront autorisés à conserver par devers eux. Tout excédent retiré ou retenu à un prisonnier sera, de même que tout dépôt d'argent effectué par lui, porté à son compte, et ne pourra être converti en une autre monnaie sans son assentiment.

Les soldes créditeurs de leurs comptes seront versés aux prisonniers de guerre à la fin de leur captivité.

Pendant la durée de celles-ci, des facilités leur seront accordées pour le transfert de ces sommes, en tout ou partie, à des banques ou à des particuliers dans leur pays d'origine.

Chapitre 8.**Du transfert des prisonniers de guerre.****Article 25.**

A moins que la marche des opérations militaires ne l'exige, les prisonniers de guerre malades et blessés ne seront pas transférés tant que leur guérison pourrait être compromise par le voyage.

Article 26.

En cas de transfert, les prisonniers de guerre seront avisés au préalable officiellement de leur nouvelle destination; ils seront autorisés à emporter leurs effets personnels, leur correspondance et les colis arrivés à leur adresse.

Toutes dispositions utiles seront prises pour que la correspondance et les colis adressés à leur ancien camp leur soient transmis sans délai.

Les sommes déposées au compte des prisonniers transférés seront transmises à l'autorité compétente du lieu de leur nouvelle résidence.

Les frais causés par les transferts seront à la charge de la Puissance détentricé.

Section III.**Du travail des prisonniers de guerre.****Chapitre premier.****Généralités.****Article 27.**

Les belligérants pourront employer comme travailleurs les prisonniers de guerre valides, selon leur grade et leurs aptitudes, à l'exception des officiers et assimilés.

Toutefois, si des officiers ou assimilés demandent un travail qui leur convienne, celui-ci leur sera procuré dans la mesure du possible.

Les sous-officiers prisonniers de guerre ne pourront être astreints qu'à des travaux de surveillance, à moins qu'ils ne fassent la demande expresse d'une occupation rémunératrice.

Les belligérants seront tenus de mettre, pendant toute la durée de la captivité, les prisonniers de guerre victimes d'accidents du travail au bénéfice des dispositions applicables aux travailleurs de même catégorie selon la législation de la Puissance détentricé. En ce qui concerne les prisonniers de guerre auxquels ces dispositions légales ne pourraient être appliquées en raison de la législation de

zuje się zalecić swojemu ciału ustawodawczemu powzięcie stosownych zarządzeń, zmierzających do należytego wynagrodzenia ofiar.

Rozdział II.

O organizacji pracy.

Artykuł 28.

Mocarstwo zatrzymujące ponosić będzie całkowitą odpowiedzialność za utrzymanie, opiekę, traktowanie i wypłacanie poborów jeńcom wojennym, pracującym u osób prywatnych.

Artykuł 29.

Zaden jeńiec wojenny nie będzie mógł być użyty do robót, do których jest fizycznie niezdolny.

Artykuł 30.

Długość trwania pracy codziennej jeńców wojennych, wliczając w to długość przejazdu do pracy i zpowrotem, nie będzie nadmierną i nie powinna w żadnym wypadku przekraczać długości ustalonej dla pracowników cywilnych tej miejscowości, zatrudnionych w takiej samej pracy. Każdemu jeńcowi przyznany będzie co tydzień nieprzerwany 24-godzinny odpoczynek—z pierwszeństwem w niedzielę.

Rozdział 3.

O pracy niedozwolonej.

Artykuł 31.

Prace, wykonywane przez jeńców wojennych, nie będą miały żadnego związku z działaniami wojennymi. W szczególności zabronionem jest używanie jeńców do fabrykacji i przewozu broni i amunicji wszelkiego rodzaju, jak również do przewożenia materiału, przeznaczonego dla jednostek walczących.

W razie pogwałcenia poprzedniego ustępu, jeńcy mieć będą możność po spełnieniu lub po rozpoczęciu wykonania rozkazu, przedstawić swoje reklamacje za pośrednictwem mężów zaufania, których czynności są przewidziane w art. 43 i 44, albo w braku męża zaufania, za pośrednictwem przedstawicieli Mocarstwa opiekuńczego.

Artykuł 32.

Jest zabronione używanie jeńców wojennych do robót niezdrowych i niebezpiecznych.

Wszelkie pogorszenia warunków pracy, jako środek dyscyplinarny, jest niedozwolone.

Rozdział 4.

O oddziałach pracy.

Artykuł 33.

Warunki bytu w oddziałach pracy winny być takie same jak w obozach jeńców wojennych, w szczególności co dotyczy warunków higienicznych pożywienia, opieki w razie wypadku lub choroby, korespondencji i otrzymywania przesyłek.

Każdy oddział pracy będzie zależny od obozu jeńców. Komendant tego obozu będzie odpowiedzialnym w oddziale pracy za wykonywanie zarządzeń niniejszej konwencji.

cette Puissance, celle-ci s'engage à recommander à son corps législatif toutes mesures propres à indemniser équitablement les victimes.

Chapitre 2.

De l'organisation du travail.

Article 28.

La Puissance détentrice assumera l'entière responsabilité de l'entretien, des soins, du traitement et du paiement des salaires des prisonniers de guerre travaillant pour le compte de particuliers.

Article 29.

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être employé à des travaux auxquels il est physiquement inapte.

Article 30.

La durée du travail journalier des prisonniers de guerre, y compris celle du trajet d'aller et de retour, ne sera pas excessive et ne devra, en aucun cas, dépasser celle admise pour les ouvriers civils de la région employés au même travail. Il sera accordé à chaque prisonnier un repos de vingt-quatre heures consécutives chaque semaine, de préférence le dimanche.

Chapitre 3.

Du travail prohibé.

Article 31.

Les travaux fournis par les prisonniers de guerre n'auront aucun rapport direct avec les opérations de la guerre. En particulier, il est interdit d'employer des prisonniers à la fabrication et au transport d'armes ou de munitions de toute nature, ainsi qu'au transport de matériel destiné à des unités combattantes.

En cas de violation des dispositions de l'alinéa précédent, les prisonniers ont la latitude, après exécution ou commencement d'exécution de l'ordre, de faire présenter leurs réclamations par l'intermédiaire des hommes de confiance dont les fonctions sont prévues aux articles 43 et 44, ou, à défaut d'homme de confiance, par l'intermédiaire des représentants de la Puissance protectrice.

Article 32.

Il est interdit d'employer des prisonniers de guerre à des travaux insalubres ou dangereux.

Toute aggravation des conditions du travail par mesure disciplinaire est interdite.

Chapitre 4.

Des détachements de travail.

Article 33.

Le régime des détachements de travail devra être semblable à celui des camps de prisonniers de guerre, en particulier en ce qui concerne les conditions hygiéniques, la nourriture, les soins en cas d'accident ou de maladie, la correspondance et la réception des colis.

Tout détachement de travail relèvera d'un camp de prisonniers. Le commandant de ce camp sera responsable de l'observation, dans le détachement de travail, des dispositions de la présente Convention.

Rozdział 5.**O płacy.****Artykuł 34.**

Jeńcy wojenni nie będą otrzymywali zapłaty za roboty, dotyczące się administracji, urządzeń i utrzymania obozu.

Jeńcy używani do innych robót będą mieli prawo do zapłaty, która będzie ustanowiona w drodze układu przez strony wojujące.

Te układy ustalą również część, którą administracja może zatrzymać, sumę która należeć będzie do jeńca wojennego i sposób w jaki będzie on mógł nią rozporządzać podczas pobytu w niewoli.

Przed zawarciem tych umów, wynagrodzenie za robotę jeńców będzie ustanowione według norm następujących:

- a) roboty uskutecznione dla Państwa będą opłacane według taryfy ustanowionej dla wojskowych armii narodowej, wykonywujących tę samą pracę, albo jeżeli taryfy takiej niema, zgodnie z taryfą odpowiadającą wykonanej pracy.
- b) jeżeli roboty będą uskuteczniane na rachunek innych działów administracji publicznej lub dla osób prywatnych, to warunki ich będą ustalone w porozumieniu z władzami wojskowymi.

Pobory, pozostałe na rachunek jeńca, będą mu zwrócone z zakończeniem niewoli. W razie śmierci, będą one przesłane spadkobiercom zmarłego drogą dyplomatyczną.

Sekcja IV.**O stosunkach jeńców wojennych nazewnątrz.****Artykuł 35.**

Z rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich strony wojujące ogłoszą środki, przewidziane dla wykonania postanowień niniejszej sekcji.

Artykuł 36.

Każda strona wojująca ustanawia perjodycznie liczbę listów i kart pocztowych, które jeńcy wojenni różnych kategorii będą mieli prawo wysyłać miesięcznie i zawiadomią o tej liczbie drugą stronę wojującą. Te listy i kartki będą przesłane pocztą — drogą najkrótszą. Nie mogą one być wysyłane z opóźnieniem lub zatrzymane z powodów dyscyplinarnych.

Po upływie najwyżej jednego tygodnia po przybyciu do obozu, a również w czasie choroby, każdy jeńca otrzyma możność wysłania do swej rodziny kartki pocztowej, zawiadamiającej o wzięciu do niewoli i o stanie zdrowia. Te karty pocztowe będą przesłane z wszelkim możliwym pośpiechem i nie mogą być w żaden sposób opóźniane.

Zasadniczo korespondencja jeńców będzie prowadzona w ich rodzinnym języku. Strony wojujące mogą upoważnić do korespondowania i w innych językach.

Artykuł 37.

Jeńcy wojenni będą upoważnieni do otrzymywania osobistych paczek pocztowych, zawierających

Chapitre 5.**Du salaire.****Article 34.**

Les prisonniers de guerre ne recevront pas de salaire pour les travaux concernant l'administration, l'aménagement et l'entretien des camps.

Les prisonniers employés à d'autres travaux auront droit à un salaire à fixer par des accords entre les belligérants.

Ces accords spécifieront également la part que l'administration du camp pourra retenir, la somme qui appartiendra au prisonnier de guerre et la manière dont cette somme sera mise à sa disposition pendant la durée de sa captivité.

En attendant la conclusion des dits accords, la rétribution du travail des prisonniers sera fixée selon les normes ci-dessous:

- a) Les travaux faits pour l'Etat seront payés d'après les tarifs en vigueur pour les militaires de l'armée nationale exécutant les mêmes travaux, ou, s'il n'en existe pas, d'après un tarif en rapport avec les travaux exécutés.
- b) Lorsque les travaux ont lieu pour le compte d'autres administrations publiques ou pour des particuliers, les conditions en seront réglées d'accord avec l'autorité militaire.

Le solde restant au crédit du prisonnier lui sera remis à la fin de sa captivité. En cas de décès, il sera transmis par la voie diplomatique aux héritiers du défunt.

Section IV.**Des relations des prisonniers de guerre avec l'extérieur.****Article 35.**

Dès le début des hostilités, les belligérants publieront les mesures prévues pour l'exécution des dispositions de la présente section.

Article 36.

Chacun des belligérants fixera périodiquement le nombre des lettres et des cartes postales que les prisonniers de guerre des diverses catégories seront autorisés à expédier par mois, et notifiera ce nombre à l'autre belligérant. Ces lettres et cartes seront transmises par la poste suivant la voie la plus courte. Elles ne pourront être retardées ni retenues pour motifs de discipline.

Dans le délai maximum d'une semaine après son arrivée au camp et de même en cas de maladie, chaque prisonnier sera mis en mesure d'adresser à sa famille une carte postale l'informant de sa capture et de l'état de sa santé. Les dites cartes postales seront transmises avec toute la rapidité possible et ne pourront être retardées d'aucune manière.

En règle générale, la correspondance des prisonniers sera rédigée dans la langue maternelle de ceux-ci. Les belligérants pourront autoriser la correspondance en d'autres langues.

Article 37.

Les prisonniers de guerre seront autorisés à recevoir individuellement des colis postaux con-

artykuły spożywcze i inne, przeznaczone do ich odżywiania lub do ich ubrania. Paczki wręczane będą adresatowi za pokwitowaniem.

Artykuł 38.

Listy i przesyłki pieniężne, jako też paczki pocztowe, przeznaczone dla jeńców wojennych lub wysyłane przez nich wprost lub za pośrednictwem biur informacji, przewidzianych w art. 77, będą wolne od wszelkich opłat pocztowych, zarówno w kraju pochodzenia i przeznaczenia, jak i w krajach pośrednich.

Dary i zapomogi w naturze, przeznaczone dla jeńców, będą również zwolnione od opłat weścio-owych i innych, jak również od opłat przewozowych na kolejach państwowych.

Jeńcy będą upoważnieni, w razie uznania nagłej potrzeby, wysyłać telegramy za opłatą zwykłą.

Artykuł 39.

Jeńcy wojenni będą upoważnieni do otrzymywania osobistych przesyłek książek, które mogą być cenzurowane.

Przedstawiciele Mocarstw Opiekuńczych i towarzyszy pomocy, uznanych i upoważnionych, będą mogli przysyłać dzieła i kolekcje książek dla bibliotek obozów jeńców. Nie można opóźniać przekazania tych przesyłek do bibliotek pod pretekstem trudności cenzury.

Artykuł 40.

Cenzura korespondencji musi być załatwiana w najkrótszym czasie. Kontrola przesyłek pocztowych musi oprócz tego odbywać się w warunkach właściwych dla zapewnienia konserwacji zawartych w nich artykułów spożywczych i jeżeli to możliwe, w obecności tego, dla kogo są przeznaczone, albo w obecności upoważnionego przez niego męża zaufania.

Zakazy korespondencji, ogłaszane przez strony wojujące z powodów wojskowych lub politycznych, mogą mieć tylko charakter przejściowy i mają trwać jak najkrócej.

Artykuł 41.

Strony wojujące udziela wszelkich ułatwień dla przysyłania akt, pism i dokumentów, przeznaczonych dla jeńców wojennych lub przez nich podpisanych, w szczególności pełnomocnictw i testamentów.

Przedsięwzma one wszelkie możliwe zarządzenia celem poświadczenia, w razie potrzeby podpisów, danych przez jeńców.

Sekcja V.

O stosunkach jeńców wojennych z władzami.

Rozdział 1.

O skargach jeńców wojennych, z powodu warunków bytu w niewoli.

Artykuł 42.

Jeńcy wojenni będą mieli prawo składać władzom wojskowych, w których mocy się znajdują, po-

tenant des denrées alimentaires et d'autres articles destinés à leur ravitaillement ou à leur habillement. Les colis seront remis aux destinataires contre quittance.

Article 38.

Les lettres et envois d'argent ou de valeurs, ainsi que les colis postaux destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux de renseignements prévus à l'article 77, seront affranchis de toutes taxes postales, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires.

Les dons et secours en nature destinés aux prisonniers seront pareillement affranchis de tous droits d'entrée et autres, ainsi que des taxes de transport sur les chemins de fer exploités par l'Etat.

Les prisonniers pourront, en cas d'urgence reconnue, être autorisés à expédier des télégrammes, contre paiement des taxes usuelles.

Article 39.

Les prisonniers de guerre seront autorisés à recevoir individuellement des envois de livres, qui pourront être soumis à la censure.

Les représentants des Puissances protectrices et des sociétés de secours dûment reconnues et autorisées pourront envoyer des ouvrages et des collections de livres aux bibliothèques des camps de prisonniers. La transmission de ces envois aux bibliothèques ne pourra être retardée sous prétexte de difficultés de censure.

Article 40.

La censure des correspondances devra être faite dans le plus bref délai possible. Le contrôle des envois postaux devra, en outre, s'effectuer dans des conditions propres à assurer la conservation des denrées qu'ils pourront contenir et, si possible, en présence du destinataire ou d'un homme de confiance dûment reconnu par lui.

Les interdictions de correspondance édictées par les belligérants, pour des raisons militaires ou politiques, ne pourront avoir qu'un caractère momentané et devront être aussi brèves que possible.

Article 41.

Les belligérants assureront toutes facilités pour la transmission des actes, pièces ou documents destinés aux prisonniers de guerre ou signés par eux, en particulier des procurations et des testaments.

Ils prendront les mesures nécessaires pour assurer, en cas de besoin, la légalisation des signatures données par les prisonniers.

Section V.

Des rapports des prisonniers de guerre avec les autorités.

Chapitre premier.

Des plaintes des prisonniers de guerre à raison du régime de la captivité.

Article 42.

Les prisonniers de guerre auront le droit de faire connaître aux autorités militaires sous le pou-

dania dotyczące się warunków bytu, w jakich się znajdują, w niewoli.

Będą oni mieli również prawo zwracania się do przedstawicieli Mocarstw Opiekuńczych, żeby im przedstawić punkty, co do których wnoszą swe zażalenia, dotyczące się warunków bytu w niewoli.

Te podania i zażalenia mają być przesyłane, jako pilne.

Nawet wtedy jednak, gdy one uznane zostaną za bezpodstawne — nie mogą one powodować kar.

Rozdział 2.

O przedstawicielach jeńców wojennych.

Artykuł 43.

We wszystkich miejscowościach, gdzie będą znajdowali się jeńcy, będą oni upoważnieni do wyznaczenia mężów zaufania, mających za zadanie reprezentowanie ich przed władzami wojskowymi lub Mocarstwami Opiekuńczymi.

To wyznaczenie będzie podane do aprobaty władz wojskowych.

Mężowie zaufania będą mieli powierzone sobie przyjmowanie i rozdział zbiorowych przesyłek. Również, w razie gdyby jeńcy postanowili zorganizować pewną formę wzajemnej pomocy, to organizacja ta podlegać będzie kompetencji mężów zaufania. Z drugiej strony będą oni mogli pomagać jeńcom, celem ułatwienia im stosunków z towarzystwami pomocy, wymienionymi w art. 78.

W obozach oficerów i zrównanych z nimi oficer-jeńców wojenny, najstarszy wiekiem z pośród najwyższych rangą będzie uważany za pośrednika między władzami obozu, a jeńcami oficerami i zrównanymi z nimi. W tym celu będzie on miał możność wskazania oficera-jeńca, któryby towarzyszył mu w roli tłumacza, w czasie konferencji z władzami obozu.

Artykuł 44.

Jeżeli mężowie zaufania będą używani jako pracownicy, czynności ich, jako przedstawicieli jeńców wojennych, będą im zaliczone na poczet obowiązkowego czasu pracy.

Mężom zaufania będą okazywane wszelkie ułatwienia w ich korespondencji z władzami wojskowymi i z Mocarstwami Opiekuńczymi. Ta korespondencja nie będzie ograniczoną.

Żaden z przedstawicieli jeńców nie może być przeniesiony bez zostawienia mu niezbędnego czasu dla zapoznania swego następcy z bieżącymi sprawami.

Rozdział 3.

O sankcjach karnych w stosunku do jeńców wojennych.

1. Postanowienia ogólne.

Artykuł 45.

Jeńcy wojenni będą podlegali prawom, regulaminom i rozkazom, obowiązującym w armjach Mocarstwa, w którego władzy się znajdują.

voir desquelles ils se trouvent leurs requêtes concernant le régime de captivité auquel ils sont soumis.

Ils auront également le droit de s'adresser aux représentants des Puissances protectrices pour leur signaler les points sur lesquels ils auraient des plaintes à formuler à l'égard du régime de la captivité.

Ces requêtes et réclamations devront être transmises d'urgence.

Même si elles sont reconnues non fondées, elles ne pourront donner lieu à aucune punition.

Chapitre 2.

Des représentants des prisonniers de guerre.

Article 43.

Dans toute localité où se trouveront des prisonniers de guerre, ceux-ci seront autorisés à désigner des hommes de confiance chargés de les représenter vis-à-vis des autorités militaires et des Puissances protectrices.

Cette désignation sera soumise à l'approbation de l'autorité militaire.

Les hommes de confiance seront chargés de la réception et de la répartition des envois collectifs. De même, au cas où les prisonniers décideraient d'organiser entre eux un système d'assistance mutuelle, cette organisation serait de la compétence des hommes de confiance. D'autre part, ceux-ci pourront prêter leurs offices aux prisonniers pour faciliter leurs relations avec les sociétés de secours mentionnées à l'article 78.

Dans les camps d'officiers et assimilés, l'officier prisonnier de guerre le plus ancien dans le grade le plus élevé sera reconnu comme intermédiaire entre les autorités du camp et les officiers et assimilés prisonniers. A cet effet, il aura la faculté de désigner un officier prisonnier pour l'assister en qualité d'interprète au cours des conférences avec les autorités du camp.

Article 44.

Lorsque les hommes de confiance seront employés comme travailleurs, leur activité comme représentants des prisonniers de guerre devra être comptée dans la durée obligatoire du travail.

Toutes facilités seront accordées aux hommes de confiance pour leur correspondance avec les autorités militaires et avec la Puissance protectrice. Cette correspondance ne sera pas limitée.

Aucun représentant des prisonniers ne pourra être transféré sans que le temps nécessaire lui ait été laissé pour mettre ses successeurs au courant des affaires en cours.

Chapitre 3.

Des sanctions pénales à l'égard des prisonniers de guerre.

1. Dispositions générales.

Article 45.

Les prisonniers de guerre seront soumis aux lois, règlements et ordres en vigueur dans les armées de la Puissance détentrice.

Każdy akt niesubordynacji upoważnia do zastosowania względem nich środków przewidzianych przez te prawa, regulaminy i rozkazy.

Zastrzeżone są jednak postanowienia niniejszego rozdziału.

Artykuł 46.

Na jeńców wojennych mogą władze wojskowe i trybunały Mocarstwa, pod którego władzą się znajdują, nakładać tylko takie same kary, jak te, które są przewidziane w takich samych wypadkach w stosunku do wojskowych armji narodowej.

Przy równości rang, oficerowie, podoficerowie lub szeregowcy jeńcy, otrzymujący karę dyscyplinarną, nie będą podlegali gorszemu traktowaniu jak to, które jest przewidziane w odniesieniu do tej kary w armjach Mocarstwa, pod którego władzą się znajdują.

Zakazaniem jest stosowanie wszelkich kar cielesnych, wszelkie zamykanie w lokalach nieoświetlonych światłem dziennym i wogóle okrucieństwa w jakiegokolwiek postaci.

Zakazane jest również stosowanie za akty indywidualne — kar zbiorowych.

Artykuł 47.

Czyny, stanowiące wykroczenia przeciw dyscyplinie, a w szczególności próby ucieczki, będą sądzone w trybie szybkim; dla wszystkich jeńców wojennych, posiadających lub nieposiadających rangi — areszt prewencyjny będzie jak najkrótszy.

Postępowanie sądowe względem jeńców wojennych będzie przeprowadzone tak szybko, jak na to pozwolą okoliczności; więzienie prewencyjne będzie możliwie skrócone.

W każdym razie czas uwięzienia prewencyjnego będzie odliczony z kary, nałożonej dyscyplinarnie lub sądowo, o ile takie odliczenie jest przyjęte dla osób własnej armji.

Artykuł 48.

Jeńcy wojenni po odbyciu kar sądowych lub dyscyplinarnych, które na nich były nałożone, nie mogą być traktowani inaczej, niż inni jeńcy.

Jednakże jeńcy wojenni, ukarani za usiłowanie ucieczki, mogą podlegać dozorowi specjalnemu który jednak nie będzie mógł zniesć żadnych przywilejów, przyznanych jeńcom niniejszą konwencją.

Artykuł 49.

Zaden jeńiec wojenny nie może być pozbawiony swej rangi przez Mocarstwo, w którego mocy się znajduje.

Jeńcy, ukarani dyscyplinarnie, nie mogą być pozbawieni przywilejów, należnych ich randze; w szczególności oficerowie i równorzędni, podlegający karom, pociągającym za sobą pozbawienie wolności, nie będą umieszczeni w tych samych lokalach, co ukarani podoficerowie lub żołnierze.

Artykuł 50.

Jeńcy wojenni zbiegli, którzy byłby ujęci zanim zdolali połączyć się ze swą armją, lub zanim

Tout acte d'insubordination autorisera à leur égard les mesures prévues par ces lois, réglemens et ordres.

Demeurent réservées, toutefois, les dispositions du présent chapitre.

Article 46.

Les prisonniers de guerre ne pourront être frappés par les autorités militaires et les tribunaux de la Puissance détentrice d'autres peines que celles qui sont prévues pour les mêmes faits à l'égard des militaires des armées nationales.

A identité de grade, les officiers, sous-officiers ou soldats prisonniers de guerre subissant une peine disciplinaire ne seront pas soumis à un traitement moins favorable que celui prévu, en ce qui concerne la même peine, dans les armées de la Puissance détentrice.

Sont interdites toute peine corporelle, toute incarcération dans des locaux non éclairés par la lumière du jour et, d'une manière générale, toute forme quelconque de cruauté.

Sont également interdites les peines collectives pour des actes individuels.

Article 47.

Les faits constituant une faute contre la discipline, et notamment la tentative d'évasion, seront constatés d'urgence; pour tous les prisonniers de guerre, gradés ou non, les arrêts préventifs seront réduits au strict minimum.

Les instructions judiciaires contre les prisonniers de guerre seront conduites aussi rapidement que le permettront les circonstances; la détention préventive sera restreinte le plus possible.

Dans tous les cas, la durée de la détention préventive sera déduite de la peine infligée disciplinairement ou judiciairement, pour autant que cette déduction est admise pour les militaires nationaux.

Article 48.

Les prisonniers de guerre ne pourront, après avoir subi les peines judiciaires ou disciplinaires qui leur auront été infligées, être traités différemment des autres prisonniers.

Toutefois, les prisonniers punis à la suite d'une tentative d'évasion pourront être soumis à un régime de surveillance spécial, mais qui ne pourra comporter la suppression d'aucune des garanties accordées aux prisonniers par la présente Convention.

Article 49.

Aucun prisonnier de guerre ne peut être privé de son grade par la Puissance détentrice.

Les prisonniers punis disciplinairement ne pourront être privés des prérogatives attachées à leur grade. En particulier, les officiers et assimilés qui subiront des peines entraînant privation de liberté ne seront pas placés dans les mêmes locaux que les sous-officiers ou hommes de troupe punis.

Article 50.

Les prisonniers de guerre évadés qui seraient repris avant d'avoir pu rejoindre leur armée ou quit-

zdołali opuścić terytorjum zajęte przez armję, która ich wzięła do niewoli, będą podlegali tylko karom dyscyplinarnym.

Jeńcy, którzy po udanej ucieczce powrócili do armji lub opuścili terytorjum, zajęte przez armję, która ich wzięła do niewoli i ponownie dostali się do niewoli, nie będą podlegali żadnej karze za poprzednią ucieczkę.

Artykuł 51.

W razie, gdyby jeńiec wojenny postawiony był przed trybunałem za zbrodnie lub przestępstwa względem osób lub własności spełnionych w czasie usiłowania ucieczki, usiłowanie ucieczki, nawet w razie powtórzenia, nie będzie uważane za okoliczność obciążającą.

Po ucieczce udanej lub usiłowanej, towarzysze uciekiniera, którzy z nim współdziałali w jego ucieczce, podlegają z tego tytułu tylko karze dyscyplinarnej.

Artykuł 52.

Strony wojujące winny dbać o to, aby właściwe władze były jak najbardziej pobłażliwe w ocenianiu sprawy, czy występki jeńca wojennego ma być karany dyscyplinarnie czy sądowo.

W szczególności winno to mieć miejsce, gdy będzie chodziło o ocenienie faktów, mających związek z ucieczką lub próbą ucieczki.

Jeńiec wojenny z racji tego samego czynu i tego samego oskarżenia może być tylko raz ukarany.

Artykuł 53.

Zaden jeńiec wojenny, któremu wymierzono karę dyscyplinarną, a który znajdzie się w warunkach przewidzianych dla repatriacji, nie może być zatrzymany ze względu na to, że nie odbył kary.

Jeńcy podlegający repatriacji, którzy znajdują się będą pod dochodzeniem karnym, będą mogli być wyłączeni z repatriacji aż do końca postępowania a w odnośnych wypadkach, aż do wykonania kary; ci, którzy już będą uwięzieni na mocy wyroku sądowego, będą mogli być zatrzymani aż do końca ich uwięzienia.

Strony wojujące zakomunikują sobie listy tych, którzy nie mogli być repatriowani dla powodów, wymienionych w poprzednim ustępie.

2. Kary dyscyplinarne.

Artykuł 54.

Areszt jest najsurowszą karą dyscyplinarną, na jaką może być skazany jeńiec wojenny.

Wysokość pojedynczej kary nie może przekraczać trzydziestu dni.

To maximum 30 dni nie może być przekroczone przy wydawaniu wyroku w stosunku do jeńca, który odpowiadałby dyscyplinarnie za kilka spraw, bez względu na to, czy te sprawy wiążą się z sobą, czy nie.

Jeżeli w czasie albo po odbyciu kary aresztu, jeńiec skazany zostanie na nową karę dyscyplinarną, to zwłoka przynajmniej trzydniowa winna dzie-

ter le territoire occupé par l'armée qui les a capturés ne seront passibles que de peines disciplinaires.

Les prisonniers qui, après avoir réussi à rejoindre leur armée ou à quitter le territoire occupé par l'armée qui les a capturés, seraient de nouveau faits prisonniers ne seront passibles d'aucune peine pour leur fuite antérieure.

Article 51.

La tentative d'évasion, même s'il y a récidive, ne sera pas considérée comme une circonstance aggravante dans le cas où le prisonnier de guerre serait déféré aux tribunaux pour des crimes ou délits contre les personnes ou contre la propriété commis au cours de cette tentative.

Après une évasion tentée ou consommée, les camarades de l'évadé qui auront coopéré à l'évasion ne pourront encourir de ce chef qu'une punition disciplinaire.

Article 52.

Les belligérants veilleront à ce que les autorités compétentes usent de la plus grande indulgence dans l'appréciation de la question de savoir si une infraction commise par un prisonnier de guerre doit être punie disciplinairement ou judiciairement.

Il en sera notamment ainsi lorsqu'il s'agira d'apprécier des faits connexes à l'évasion ou à la tentative d'évasion.

Un prisonnier ne pourra, à raison du même fait ou du même chef d'accusation, être puni qu'une seule fois.

Article 53.

Aucun prisonnier de guerre frappé d'une peine disciplinaire, qui se trouverait dans les conditions prévues pour le rapatriement, ne pourra être retenu pour la raison qu'il n'a pas subi sa peine.

Les prisonniers à rapatrier qui seraient sous le coup d'une poursuite pénale pourront être exclus du rapatriement jusqu'à la fin de la procédure, et, le cas échéant, jusqu'à l'exécution de la peine; ceux qui seraient déjà détenus en vertu d'un jugement pourront être retenus jusqu'à la fin de leur détention.

Les belligérants se communiqueront les listes de ceux qui ne pourront être rapatriés pour les motifs indiqués à l'alinéa précédent.

2. Peines disciplinaires.

Article 54.

Les arrêts sont la peine disciplinaire la plus sévère qui puisse être infligée à un prisonnier de guerre.

La durée d'une même punition ne peut dépasser trente jours.

Ce maximum de trente jours ne pourra pas davantage être dépassé dans le cas de plusieurs faits dont un prisonnier aurait à répondre disciplinairement au moment où il est statué à son égard, que ces faits soient connexes ou non.

Lorsqu'au cours ou après la fin d'une période d'arrêts, un prisonnier sera frappé d'une nouvelle peine disciplinaire, un délai de trois jours au moins

lic okres aresztów, o ile choć jeden z tych aresztów wynosi 10 dni lub więcej.

Artykuł 55.

Z zastrzeżeniem postanowienia, zawartego w ostatnim ustępie art. 11, mogą być stosowane jako obostrzenia kary w stosunku do jeńców wojennych, ukaranych dyscyplinarnie — ograniczenia żywnościowe, przyjęte w armjach Mocarstwa zatrzymującego.

Jednakże te ograniczenia żywnościowe mogą być zarządzane tylko o tyle, o ile stan zdrowia jeńców na to pozwala.

Artykuł 56.

W żadnym wypadku jeńcy nie mogą być przemiesceni do zakładów karnych (więzienia, domów poprawczych, galer etc.) dla odbycia tam kar dyscyplinarnych.

Lokale, w których będą odbywane kary dyscyplinarne, mają odpowiadać wymaganiom higieny.

Jeńcy ukarani będą mieli możność utrzymywania się w czystości.

Każdego dnia jeńcy będą mieli możność ruchu i przebywania na wolnym powietrzu co najmniej przez dwie godziny.

Artykuł 57.

Jeńcy wojenni, ukarani dyscyplinarnie, będą mieli dozwolone czytanie i pisanie, jak również wysyłanie i otrzymywanie listów.

Natomiast paczki i przesyłki pieniężne będą mogły być dostarczone adresatom dopiero po odbyciu kary. Jeżeli paczki zawierają psujące się produkty, to będą one oddane do infirmerji lub do kuchni obozu.

Artykuł 58.

Jeńcy wojenni, ukarani dyscyplinarnie, będą mogli na swą prośbę zgłaszać się do codziennych oględzin lekarskich. Będą oni otrzymywali zabiegi, uznane przez lekarzy za konieczne i w odnośnych wypadkach będą ewakuowani do infirmerji obozu lub do szpitali.

Artykuł 59.

Z wyjątkiem kompetencji trybunałów i wyższych władz wojskowych, kary dyscyplinarne będą mogły być orzekane tylko przez oficera, posiadającego władzę dyscyplinarną w charakterze komendanta obozu lub oddziału, albo przez odpowiedzialnego oficera, który go zastępuje.

3. Postępowania sądowe.

Artykuł 60.

Z chwilą rozpoczęcia postępowania sądowego przeciw jeńcowi wojennemu, Mocarstwo zatrzymujące powiadamia o tem, jak tylko będzie mogło to uczynić, a zawsze przed datą rozpoczęcia rozpraw, przedstawiciela Mocarstwa Opiekunczego.

Zawiadomienie to będzie zawierało następujące wiadomości:

séparera chacune des périodes d'arrêts, dès que l'une d'elle est de dix jours ou plus.

Article 55.

Sous réserve de la disposition faisant l'objet du dernier alinéa de l'article 11, sont applicables, à titre d'aggravation de peine, aux prisonniers de guerre punis disciplinairement les restrictions de nourriture admises dans les armées de la Puissance détentrice.

Toutefois, ces restrictions ne pourront être ordonnées que si l'état de santé des prisonniers punis le permet.

Article 56.

En aucun cas, les prisonniers de guerre ne pourront être transférés dans les établissements pénitentiaires (prisons, pénitenciers, bagnes, etc.) pour y subir des peines disciplinaires.

Les locaux dans lesquels seront subies les peines disciplinaires seront conformes aux exigences de l'hygiène.

Les prisonniers punis seront mis à même de se tenir en état de propreté.

Chaque jour, ces prisonniers auront la faculté de prendre de l'exercice ou de séjourner en plein air pendant au moins deux heures.

Article 57.

Les prisonniers de guerre punis disciplinairement seront autorisés à lire et à écrire, ainsi qu'à expédier et à recevoir des lettres.

En revanche, les colis et les envois d'argent pourront n'être délivrés aux destinataires qu'à l'expiration de la peine. Si les colis non distribués contiennent des denrées périssables, celles-ci seront versées à l'infirmerie ou à la cuisine du camp.

Article 58.

Les prisonniers de guerre punis disciplinairement seront autorisés, sur leur demande, à se présenter à la visite médicale quotidienne. Ils recevront les soins jugés nécessaires par les médecins et, le cas échéant, seront évacués sur l'infirmerie du camp ou sur les hôpitaux.

Article 59.

Réserve faite de la compétence des tribunaux et des autorités militaires supérieures, les peines disciplinaires ne pourront être prononcées que par un officier muni de pouvoirs disciplinaires en sa qualité de commandant de camp ou de détachement, ou par l'officier responsable qui le remplace.

3. Poursuites judiciaires.

Article 60.

Lors de l'ouverture d'une procédure judiciaire dirigée contre un prisonnier de guerre, la Puissance détentrice en avertira aussitôt qu'elle pourra le faire, et toujours avant la date fixée pour l'ouverture des débats, le représentant de la Puissance protectrice.

Cet avis contiendra les indications suivantes:

- a) stan cywilny i rangę jeńca,
- b) miejsce pobytu albo uwięzienia,
- c) wyszczególnienie jednego lub więcej punktów oskarżenia z wymienieniem postanowień prawnych, jakie mogą być zastosowane.

Jeżeli nie jest możliwym wskazanie w tem za-wiadomieniu trybunału sądującego, który rozpatrywać będzie sprawę, datę rozpoczęcia rozprawy i lokal, gdzie ona się odbędzie, to te wiadomości powinny być przesłane później przedstawicielowi Mocarstwa Opiekuńczego, w każdym razie najmniej na trzy tygodnie przed rozpoczęciem obrad.

Artykuł 61.

Jeniec nie może być skazany bez otrzymania możliwości obrony.

Jeniec nie może być przymuszony do uznania się winnym czynu, o który jest oskarżony.

Artykuł 62.

Jeniec wojenny ma prawo występować w asystencji obrońcy według swego wyboru, a także w razie potrzeby korzystać z usług kompetentnego tłumacza. Mocarstwo zatrzymujące pouczy go we właściwym czasie przed rozprawą o jego uprawnieniach.

O ile jeniec sam nie dokona wyboru obrońcy, to wyznaczy mu obronę Mocarstwo Opiekuńcze. Mocarstwo zatrzymujące dostarczy Mocarstwu Opiekuńczemu na jego żądanie listę osób, uprawnionych do stawania w charakterze obrońcy.

Przedstawiciele Mocarstwa Opiekuńczego będą mieli prawo być obecni na rozprawach.

Jedyny wyjątek z tej reguły następuje wtedy, gdy rozprawy mają być poufne ze względu na obronę tajemnic państwa. Mocarstwo, w którego mocy jeniec się znajduje, uprzedzi o tem Mocarstwo Opiekuńcze.

Artykuł 63.

Wyrok na jeńca wojennego może być wydany tylko przez takie same trybunały i podług tej samej procedury, co wyroki wydawane względem osób należących do sił zbrojnych Mocarstwa zatrzymującego.

Artykuł 64.

Każdy jeniec wojenny będzie miał prawo odwołać się od wydanego na niego wyroku w ten sam sposób, co osoby należące do sił zbrojnych Mocarstwa zatrzymującego.

Artykuł 65.

Wyroki, wydane na jeńców wojennych będą bezzwłocznie zakomunikowane Mocarstwu Opiekuńczemu.

Artykuł 66.

Jeżeli na jeńca wojennego zostanie wydany wyrok kary śmierci, będzie jak najspieszniej wysłane do Mocarstwa Opiekuńczego zawiadomienie, podające dokładnie charakter i okoliczności przestępstwa, celem przestania go Mocarstwu, w którego armji jeniec służył.

- a) état civil et grade du prisonnier;
- b) lieu de séjour ou de détention;
- c) spécification du ou des chefs d'accusation, avec mention des dispositions légales applicables.

S'il n'est pas possible de donner dans cet avis l'indication du tribunal qui jugera l'affaire, celle de la date d'ouverture des débats et celle du local où ils auront lieu, ces indications seront fournies ultérieurement au représentant de la Puissance protectrice, le plus tôt possible, et en tout cas trois semaines au moins avant l'ouverture des débats.

Article 61.

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être condamné sans avoir eu l'occasion de se défendre.

Aucun prisonnier ne pourra être contraint de se reconnaître coupable du fait dont il est accusé.

Article 62.

Le prisonnier de guerre sera en droit d'être assisté par un défenseur qualifié de son choix et de recourir, si c'est nécessaire, aux offices d'un interprète compétent. Il sera avisé de son droit, en temps utile avant les débats, par la Puissance détentricice.

A défaut d'un choix par le prisonnier, la Puissance protectrice pourra lui procurer un défenseur. La Puissance détentricice remettra à la Puissance protectrice, sur la demande de celle-ci, une liste de personnes qualifiées pour présenter la défense.

Les représentants de la Puissance protectrice auront le droit d'assister aux débats de la cause.

La seule exception à cette règle est celle où les débats de la cause doivent rester secrets dans l'intérêt de la sûreté de l'Etat. La Puissance détentricice en prévient la Puissance protectrice.

Article 63.

Un jugement ne pourra être prononcé à la charge d'un prisonnier de guerre que par les mêmes tribunaux et suivant la même procédure qu'à l'égard des personnes appartenant aux forces armées de la Puissance détentricice.

Article 64.

Tout prisonnier de guerre aura le droit de recourir contre tout jugement rendu à son égard, de la même manière que les individus appartenant aux forces armées de la Puissance détentricice.

Article 65.

Les jugements prononcés contre les prisonniers de guerre seront immédiatement communiqués à la Puissance protectrice.

Article 66.

Si la peine de mort est prononcée contre un prisonnier de guerre, une communication exposant en détail la nature et les circonstances de l'infraction sera adressée, au plus tôt, au représentant de la Puissance protectrice, pour être transmise à la Puissance dans les armées de laquelle le prisonnier a servi.

Wyrok nie może być wykonany przed upływem terminu przynajmniej trzech miesięcy od chwili tego zawiadomienia.

Artykuł 67.

Zaden jeńiec wojenny nie może być pozbawiony dobrodziejstw, wynikających z postanowień art. 42 niniejszej konwencji, ani w następstwie wyroku, ani z innych powodów.

Dział IV.

O ZAKOŃCZENIU NIEWOLI.

Sekcja I.

O repatriacji bezpośredniej i o hospitalizacji w kraju neutralnym.

Artykuł 68.

Strony wojujące są obowiązane odesłać jeńców wojennych ciężko chorych i ciężko rannych do ich kraju, bez względu na ich rangę i liczbę, po doprowadzeniu ich do stanu, pozwalającego na transport.

Umowy, zawarte przez strony wojujące, ustalać skoro to tylko będzie możliwe, przypadki inwalidzstwa lub choroby, pociągające za sobą repatriację bezpośrednią, jak również i przypadki, pociągające za sobą ewentualne hospitalizacje w kraju neutralnym. W oczekiwaniu zawarcia tych umów, strony wojujące będą mogły kierować się wzorem umowy, dołączonym do niniejszej konwencji, jako przykład.

Artykuł 69.

W chwili rozpoczęcia działań wojennych, strony wojujące porozumieją się między sobą celem zamianowania mieszanych komisji lekarskich. Te komisje będą się składały z trzech członków, z których dwóch należy do mocarstwa neutralnego i jeden wyznaczony przez Mocarstwo zatrzymujące; jeden z lekarzy mocarstwa neutralnego będzie przewodniczącym. Te mieszane komisje lekarskie będą badały jeńców chorych i rannych i powezmą względem nich właściwe decyzje.

Decyzje tych komisji zapadają większością głosów i będą wykonywane w czasie możliwie najkrótszym.

Artykuł 70.

Oprócz wyznaczonych przez lekarza obozowego, następujący jeńcy będą podlegali zbadaniu przez mieszaną komisję lekarską, wymienioną w art. 69 — a to mając na widoku ich repatriację lub skierowanie na hospitalizację w kraju neutralnym:

- a) jeńcy, którzy będą o to prosili, bezpośrednio przez lekarza obozowego,
- b) jeńcy, przedstawieni przez mężów zaufania, przewidzianych w art. 43, działających z własnej inicjatywy lub na prośbę samych jeńców,
- c) jeńcy, którzy będą przedstawieni przez Mocarstwo, w którego armji służyli lub przez towarzystwo pomocy, uznane i upoważnione przez to Mocarstwo.

Le jugement ne sera pas exécuté avant l'expiration d'un délai d'au moins trois mois à partir de cette communication.

Article 67.

Aucun prisonnier de guerre ne pourra être privé du bénéfice des dispositions de l'article 42 de la présente Convention à la suite d'un jugement ou autrement.

Titre IV.

DE LA FIN DE LA CAPTIVITÉ.

Section I.

Du rapatriement direct et de l'hospitalisation en pays neutre.

Article 68.

Les belligérants seront tenus de renvoyer dans leur pays, sans égard au grade ni au nombre, après les avoir mis en état d'être transportés, les prisonniers de guerre grands malades et grands blessés.

Des accords entre les belligérants fixeront en conséquence, aussitôt que possible, les cas d'invalidité ou de maladie entraînant le rapatriement direct, ainsi que les cas entraînant éventuellement l'hospitalisation en pays neutre. En attendant que ces accords soient conclus, les belligérants pourront se référer à l'accord-type annexé, à titre documentaire, à la présente Convention.

Article 69.

Dès l'ouverture des hostilités, les belligérants s'entendront pour nommer des commissions médicales mixtes. Ces commissions seront composées de trois membres, dont deux appartenant à un pays neutre et un désigné par la Puissance détentrice; l'un des médecins du pays neutre présidera. Ces commissions médicales mixtes procéderont à l'examen des prisonniers malades ou blessés et prendront toutes décisions utiles à leur égard.

Les décisions de ces commissions seront prises à la majorité et exécutées dans le plus bref délai.

Article 70.

Outre ceux qui auront été désignés par le médecin du camp, les prisonniers de guerre suivants seront soumis à la visite de la commission médicale mixte mentionnée à l'article 69, en vue de leur rapatriement direct ou de leur hospitalisation en pays neutre:

- a) les prisonniers qui en feront la demande directement au médecin du camp;
- b) les prisonniers qui seront présentés par les hommes de confiance prévus à l'article 43, ceux-ci agissant de leur propre initiative ou à la demande des prisonniers eux-mêmes;
- c) les prisonniers qui auront été proposés par la Puissance dans les armées de laquelle ils ont servi ou par une association de secours dûment reconnue et autorisée par cette Puissance.

Artykuł 71.

Jeńcy wojenni, ofiary wypadków przy pracy, z wyjątkiem rannych z własnej winy, jeżeli chodzi o repatriację lub ewentualną hospitalizację w kraju neutralnym, będą mieli prawo korzystać z dobrodziejstw tych samych postanowień.

Artykuł 72.

W czasie trwania działań wojennych, ze względów humanitarnych, strony wojujące będą mogły zawierać umowy w celu przeprowadzenia repatriacji bezpośredniej lub celem hospitalizacji w kraju neutralnym jeńców wojennych zdrowych, którzy przebyli długą niewolę.

Artykuł 73.

Koszta repatriacji lub przewozu jeńców wojennych do kraju neutralnego od granicy Mocarstwa zatrzymującego poniesie Mocarstwo, w którego armjach jeńcy ci służyli.

Artykuł 74.

Żaden jeńiec repatriowany nie może być użyty w czynnej służbie wojskowej.

Sekcja II.**O zwolnieniu i repatriacji po zakończeniu działań wojennych.****Artykuł 75.**

Po zawarciu umowy o zawieszeniu broni, strony wojujące powinny w zasadzie umieścić w niej porozumienie, tyżące się repatriacji jeńców wojennych. Jeżeli postanowienia w tym względzie nie mogły być zamieszczone w tej umowie — to strony wojujące powinny niemniej jednak jak najszybciej skomunikować się w tej sprawie. W każdym razie repatriacja jeńców winna się odbyć w jak najkrótszym czasie po zawarciu pokoju.

Jeńcy wojenni, w stosunku do których wdrożone będzie postępowanie karne za zbrodnie lub występki prawa publicznego, mogą jednak być zatrzymani aż do ukończenia postępowania, a w odnośnym wypadku — aż do chwili ukończenia kary. To samo dotyczy skazanych za zbrodnie lub występki prawa publicznego.

Po porozumieniu między stronami wojującymi mogą być utworzone komisje w celu wyszukiwania jeńców rozrzuconych oddzielnie i ich repatriacji.

Dział V.**O ZGONIE JEŃCÓW WOJENNYCH.****Artykuł 76.**

Testamenty jeńców wojennych będą przyjmowane i sporządzane na tych samych zasadach, co i testamenty wojskowych armji własnej.

Te same przepisy obowiązują w odniesieniu do aktów stwierdzenia zgonu.

Strony wojujące będą dbały, aby jeńcy wojenni zmarli w niewoli byli grzebani ze czcią, aby ich groby zaopatrzone były we wszystkie potrzebne wskazówki oraz były szanowane i utrzymywane w sposób należyty.

Article 71.

Les prisonniers de guerre victimes d'accidents du travail, exception faite des blessés volontaires, seront mis, en ce qui concerne le rapatriement ou éventuellement l'hospitalisation en pays neutre, au bénéfice des mêmes dispositions.

Article 72.

Pendant la durée des hostilités et pour des raisons d'humanité, les belligérants pourront conclure des accords en vue du rapatriement direct ou de l'hospitalisation en pays neutre des prisonniers de guerre valides ayant subi une longue captivité.

Article 73.

Les frais de rapatriement ou de transport dans un pays neutre des prisonniers de guerre seront supportés, à partir de la frontière de la Puissance détentrice, par la Puissance dans les armées de laquelle ces prisonniers ont servi.

Article 74.

Aucun rapatrié ne pourra être employé à un service militaire actif.

Section II.**De la libération et du rapatriement a la fin des hostilités.****Article 75.**

Lorsque les belligérants concluront une convention d'armistice, ils devront, en principe, y faire figurer des stipulations concernant le rapatriement des prisonniers de guerre. Si des stipulations à cet égard n'ont pas pu être insérées dans cette convention, les belligérants se mettront néanmoins, le plus tôt possible, en rapport à cet effet. Dans tous les cas, le rapatriement des prisonniers s'effectuera dans le plus bref délai après la conclusion de la paix.

Les prisonniers de guerre qui seraient sous le coup d'une poursuite pénale pour un crime ou un délit de droit commun pourront toutefois être retenus jusqu'à la fin de la procédure et, le cas échéant, jusqu'à l'expiration de la peine. Il en sera de même de ceux condamnés pour un crime ou délit de droit commun.

D'entente entre les belligérants, des commissions pourront être instituées dans le but de rechercher les prisonniers dispersés et d'assurer leur rapatriement.

Titre V.**DU DÉCÈS DES PRISONNIERS DE GUERRE.****Article 76.**

Les testaments des prisonniers de guerre seront reçus et dressés dans les mêmes conditions que pour les militaires de l'armée nationale.

On suivra également les mêmes règles en ce qui concerne les pièces relatives à la constatation des décès.

Les belligérants veilleront à ce que les prisonniers de guerre décédés en captivité soient enterrés honorablement et à ce que les tombes portent toutes indications utiles, soient respectées et convenablement entretenues.

Dział VI.

O BIURACH POMOCY I INFORMACJI DOTYCZĄCYCH JEŃCÓW WOJENNYCH.

Artykuł 77.

Od początku działań wojennych każde z Mocarstw wojujących, jako też Mocarstwa neutralne, które przyjęły walczących, utworzą urzędowe biuro informacji o jeńcach wojennych, znajdujących się na jego terytorjum.

Każde z Mocarstw wojujących zawiadomi w jak najkrótszym czasie swoje biuro o dokonanych przez jego armje zajęciach do niewoli jeńców, udzielając wszelkich pożądaných informacji, dotyczących tożsamości, umożliwiających szybkie uwiadomienie zainteresowanej rodziny i komunikując urzędowe adresy, pod którymi rodziny będą mogły pisywać do jeńców.

Biuro informacji prześle bezzwłocznie wszystkie te wskazówki Mocarstwom zainteresowanym za pośrednictwem z jednej strony Mocarstw Opiekunich, a z drugiej strony — agencji centralnej przewidzianej w art. 79.

Biuro informacji, powołane do udzielania odpowiedzi na wszystkie pytania, tyżące się jeńców wojennych — będzie otrzymywało od różnych urzędów kompetentnych wszelkie wskazówki, tyżące się internowania i zmian, zwolnień na słowo, repatriacji, ucieczek, pobytu w szpitalach, śmierci, jak też i innych wiadomości, potrzebnych dla wystawienia i utrzymywania, zgodnie ze stanem dni, karty indywidualnej dla każdego jeńca wojennego.

W miarę możności biuro umieści na tej karcie imiennej z zastrzeżeniem postanowień art. 5 numer legitymacji, nazwisko i imiona, datę i miejsce urodzenia, stopień i oddział wojskowy zainteresowanego, imię ojca i imię matki, adres osoby, która ma być zawiadomiona w razie wypadku, rany, datę i miejsce zajęcia do niewoli, internowania, rany, śmierci, jak również wszelkie inne ważne wiadomości.

Wykazy tygodniowe, zawierające nowe wiadomości, mogące ułatwić ustalenie tożsamości każdego jeńca, będą przesyłane Mocarstwom zainteresowanym.

Imienna karta indywidualna jeńca wojennego będzie po zawarciu pokoju przekazana Mocarstwom, któremu on służył.

Biuro informacyjne ma również zbierać wszystkie przedmioty osobiste, przedmioty wartościowe, korespondencję, książki żołdu, znaki tożsamości, etc., pozostawione przez jeńców wojennych repatriowanych, zwolnionych na słowo, zbiegłych lub zmarłych i przesać je do krajów zainteresowanych.

Artykuł 78.

Stowarzyszenia pomocy dla jeńców wojennych, utworzone w sposób właściwy, zgodnie z ustawami danego kraju i mające za zadanie pośredniczenie w działalności charytatywnej, otrzymają od stron wojujących dla siebie i dla swych przedstawicieli należycie uwierzytelnionych — wszelkie ułatwienia w granicach, na jakie pozwalają konieczności wo-

Titre VI.

DES BUREAUX DE SECOURS ET DE RENSEIGNEMENTS CONCERNANT LES PRISONNIERS DE GUERRE.

Article 77.

Dès le début des hostilités, chacune des Puissances belligérantes, ainsi que les Puissances neutres qui auront recueilli des belligérants, constitueront un bureau officiel de renseignements sur les prisonniers de guerre se trouvant sur leur territoire.

Dans le plus bref délai possible, chacune des Puissances belligérantes informera son bureau de renseignements de toute capture de prisonniers effectuée par ses armées, en lui donnant tous renseignements d'identité dont elle dispose permettant d'aviser rapidement les familles intéressées, et en lui faisant connaître les adresses officielles auxquelles les familles pourront écrire aux prisonniers.

Le bureau de renseignements fera parvenir d'urgence toutes ces indications aux Puissances intéressées, par l'entremise, d'une part, des Puissances protectrices et, d'autre part, de l'agence centrale prévue à l'article 79.

Le bureau de renseignements, chargé de répondre à toutes les demandes qui concernent les prisonniers de guerre, recevra des divers services compétents toutes les indications relatives aux internements et aux mutations, aux mises en liberté sur parole, aux rapatriements, aux évasions, aux séjours dans les hôpitaux, aux décès, ainsi que les autres renseignements nécessaires pour établir et tenir à jour une fiche individuelle pour chaque prisonnier de guerre.

Le bureau portera sur cette fiche, dans la mesure du possible et sous réserve des dispositions de l'article 5: le numéro matricule, les nom et prénoms, la date et le lieu de naissance, le grade et le corps de troupe de l'intéressé, le prénom du père et le nom de la mère, l'adresse de la personne à aviser en cas d'accident, les blessures, la date et le lieu de la capture, de l'internement, des blessures, de la mort, ainsi que tous les autres renseignements importants.

Des listes hebdomadaires contenant tous les nouveaux renseignements susceptibles de faciliter l'identification de chaque prisonnier seront transmises aux Puissances intéressées.

La fiche individuelle du prisonnier de guerre sera remise après la conclusion de la paix à la Puissance qu'il aura servi.

Le bureau de renseignements sera en outre tenu de recueillir tous les objets d'usage personnel, valeurs, correspondances, carnets de soldat, signes d'identité, etc., qui auront été délaissés par les prisonniers de guerre rapatriés, libérés sur parole, évadés ou décédés, et de les transmettre aux pays intéressés.

Article 78.

Les sociétés de secours pour les prisonniers de guerre, régulièrement constituées selon la loi de leur pays, et ayant pour objet d'être les intermédiaires de l'action charitable, recevront de la part des belligérants, pour elles et pour leurs agents dûment accrédités, toute facilité, dans les limites tracées par les nécessités militaires, pour accomplir efficacement

jenne — a to dla skutecznego wypełnienia ich zadań humanitarnych. Delegaci tych towarzystw będą **opuszczeni** do niesienia pomocy w obozach, jak również na punktach etapowych jeńców repatrijowanych, za **zezwo**leniem imiennem udzielonem przez władze wojskowe i po złożeniu zobowiązania na piśmie podporządkowania się wszelkim zarządzeniom porządkowym i policyjnym, wydanym przez te władze.

Artykuł 79.

W państwie neutralnem będzie utworzona centralna agencja informacji o jeńcach wojennych. Komitet międzynarodowy Czerwonego Krzyża proponuje Mocarstwom zainteresowanym, o ile to uzna za stosowne, organizację takiej agencji.

Ta agencja będzie miała za zadanie skoncentrowanie wszelkich wiadomości, dotyczących się jeńców, jakie będzie mogła otrzymać na drodze urzędowej lub prywatnej; będzie je ona jak najspieszniej przysyłała do kraju pochodzenia jeńców lub też do Mocarstwa, któremu oni służyli.

Te postanowienia nie mogą być komentowane, jako ograniczające działalność humanitarną międzynarodowego komitetu Czerwonego Krzyża.

Artykuł 80.

Biura informacji będą korzystały ze zwolnienia od opłat pocztowych, jak też z wszelkich udogodnień, przewidzianych w artykule 38.

Dział VII.

O ZASTOSOWANIU KONWENCJI DO NIEKTÓRYCH KATEGORIJ OSÓB CYWILNYCH.

Artykuł 81.

Osoby, towarzyszące siłom zbrojnym, lecz nie należące do ich właściwego składu, jak korespondenci, reporterzy gazet, markielanci, dostawcy w razie, gdy dostaną się w ręce nieprzyjaciela i gdy ten ostatni uzna za właściwe zatrzymać je, będą miały prawo do traktowania ich jak jeńców wojennych, pod warunkiem, że będą zaopatrzeni w legitymację władzy wojskowej sił zbrojnych, którym towarzyszą.

Dział VIII.

O WYKONANIU KONWENCJI.

Sekcja I.

Postanowienia ogólne.

Artykuł 82.

Postanowienia niniejszej konwencji winny być uszanowane przez Wysokie Układające się Strony we wszelkich okolicznościach.

W razie, gdyby w czasie wojny jedna ze stron wojujących nie należała do konwencji — jej postanowienia będą pomimo to obowiązujące dla stron wojujących, które do niej należą.

Artykuł 83.

Wysokie Układające się Strony zastrzegają sobie prawo zawierania umów specjalnych w sprawach dotyczących jeńców wojennych, co do których uznają za potrzebne oddzielne ich uregulowanie.

Jeńcy wojenni będą korzystali z dobrodziejstw tych umów aż do ukończenia repatriacji, z wyjątkiem

leur tâche d'humanité. Les délégués de ces sociétés pourront être admis à distribuer des secours dans les camps, ainsi qu'aux lieux d'étape des prisonniers rapatriés, moyennant une permission personnelle délivrée par l'autorité militaire et en prenant l'engagement, par écrit, de se soumettre à toutes les mesures d'ordre et de police que celle-ci prescrirait.

Article 79.

Une agence centrale de renseignements sur les prisonniers de guerre sera créée en pays neutre. Le Comité international de la Croix-Rouge proposera aux Puissances intéressées, s'il le juge nécessaire, l'organisation d'une telle agence.

Cette agence sera chargée de concentrer tous les renseignements, intéressant les prisonniers, qu'elle pourra obtenir par les voies officielles ou privées; elle les transmettra le plus rapidement possible au pays d'origine des prisonniers ou à la Puissance qu'ils auront servie.

Ces dispositions ne devront pas être interprétées comme restreignant l'activité humanitaire du Comité international de la Croix-Rouge.

Article 80.

Les bureaux de renseignements jouiront de la franchise de port en matière postale, ainsi que de toutes exemptions prévues à l'article 38.

Titre VII.

DE L'APPLICATION DE LA CONVENTION A CERTAINES CATEGORIES DE CIVILS.

Article 81.

Les individus qui suivent les forces armées sans en faire directement partie, tels que les correspondants, les reporters de journaux, les vivandiers, les fournisseurs, qui tomberont au pouvoir de l'ennemi et que celui-ci jugera utile de détenir, auront droit au traitement des prisonniers de guerre, à condition qu'ils soient munis d'une légitimation de l'autorité militaire des forces armées qu'ils accompagnaient.

Titre VIII.

DE L'EXÉCUTION DE LA CONVENTION.

Section I.

Dispositions générales.

Article 82.

Les dispositions de la présente Convention devront être respectées par les Hautes Parties Contractantes en toutes circonstances.

Au cas où, en temps de guerre, un des belligérants ne serait pas partie à la Convention, ses dispositions demeureront néanmoins obligatoires entre les belligérants qui y participent.

Article 83.

Les Hautes Parties Contractantes se réservent le droit de conclure des conventions spéciales sur toutes questions relatives aux prisonniers de guerre qu'il leur paraîtrait opportun de régler particulièrement.

Les prisonniers de guerre resteront au bénéfice de ces accords jusqu'à l'achèvement du rapatriement.

postanowień specjalnych w sensie przeciwnym, zawartych w wyżej wzmiankowanych umowach, albo w umowach późniejszych, jak również z wyjątkiem zarządzeń bardziej korzystnych, stosowanych przez jedno albo drugie Mocarstwo wojujące względem jeńców, u siebie zatrzymanych.

Dla zapewnienia zastosowania z jednej i z drugiej strony przepisów niniejszej konwencji i ułatwienia zawarcia umów specjalnych, wyżej przewidzianych, Strony wojujące będą mogły zezwalać od chwili rozpoczęcia działań wojennych na zbieranie się przedstawicieli właściwych władz, którym powierzono administrację jeńców wojennych.

Artykuł 84.

Tekst niniejszej konwencji i umów specjalnych, przewidzianych w artykule poprzednim, będzie rozplakatowany, o ile to możliwe, w języku ojczystym jeńców wojennych, w miejscach, gdzie będzie mógł być odczytany przez wszystkich jeńców.

Tekst tych umów na życzenie będzie zakomunikowany jeńcom, którzy nie byłiby w możności zapoznać się z tekstem rozplakatowanym.

Artykuł 85.

Wysokie Układające się Strony zakomunikują sobie wzajemnie za pośrednictwem Rady Związkowej Szwajcarskiej oficjalne tłumaczenie niniejszej konwencji, jako też normy prawne i regulaminy, któreby musiały zaprowadzić u siebie, celem zapewnienia zastosowania niniejszej konwencji.

Sekcja II.

O organizacji kontroli.

Artykuł 86.

Wysokie Układające się Strony uznają, że prawidłowe stosowanie niniejszej konwencji znajdzie gwarancję w możliwości współpracy Mocarstw Opiekuńczych, mających powierzoną sobie obronę interesów stron wojujących; z tego względu Mocarstwa Opiekuńcze będą mogły, poza swoim personelem dyplomatycznym, wyznaczyć delegatów z pomiędzy własnych obywateli lub obywateli innych państw neutralnych. Ci delegaci winni podlegać aprobowanie strony wojującej, przy której mają spełniać swoją misję.

Przedstawiciele Mocarstwa Opiekuńczego lub jego delegaci, którzy otrzymali aprobatę, będą upoważnieni do udania się do wszelkich miejscowości, bez wyjątku, gdzie są internowani jeńcy wojenni. Będą oni mieli wstęp do wszystkich lokalów, zajętych przez jeńców i będą mogli z nimi rozmawiać w zasadzie bez świadków, osobiście lub za pośrednictwem tłumacza.

Strony wojujące ułatwią w najszerszym możliwym zakresie zadanie aprobowanych przez siebie przedstawicieli lub delegatów Mocarstwa Opiekuńczego. Władze wojskowe będą powiadomione o ich odwiedzinach.

Strony wojujące mogą porozumieć się, aby osoby tejże narodowości co jeńcy, były dopuszczone do wzięcia udziału w podróżach inspekcyjnych.

ment, sauf stipulations expresses contraires contenues dans les susdits accords ou dans des accords ultérieurs, ou également sauf mesures plus favorables prises par l'une ou l'autre des Puissances belligérantes à l'égard des prisonniers qu'elles détiennent.

En vue d'assurer l'application, de part et d'autre, des stipulations de la présente Convention, et de faciliter la conclusion des conventions spéciales prévues ci-dessus, les belligérants pourront autoriser, dès le début des hostilités, des réunions de représentants des autorités respectives chargées de l'administration des prisonniers de guerre.

Article 84.

Le texte de la présente Convention et des conventions spéciales prévues à l'article précédent sera affiché, autant que possible dans la langue maternelle des prisonniers de guerre, à des emplacements où il pourra être consulté par tous les prisonniers.

Le texte de ces conventions sera communiqué, sur leur demande, aux prisonniers qui se trouveraient dans l'impossibilité de prendre connaissance du texte affiché.

Article 85.

Les Hautes Parties Contractantes se communiqueront par l'intermédiaire du Conseil fédéral suisse les traductions officielles de la présente Convention, ainsi que les lois et règlements qu'elles pourront être amenées à adopter pour assurer l'application de la présente Convention.

Section II.

De l'organisation du contrôle.

Article 86.

Les Hautes Parties Contractantes reconnaissent que l'application régulière de la présente Convention trouvera une garantie dans la possibilité de collaboration des Puissances protectrices chargées de sauvegarder les intérêts des belligérants; à cet égard, les Puissances protectrices pourront, en dehors de leur personnel diplomatique, désigner des délégués parmi leurs propres ressortissants ou parmi les ressortissants d'autres Puissances neutres. Ces délégués devront être soumis à l'agrément du belligérant auprès duquel ils exerceront leur mission.

Les représentants de la Puissance protectrice ou ses délégués agréés seront autorisés à se rendre dans toutes les localités, sans aucune exception, où sont internés des prisonniers de guerre. Ils auront accès dans tous les locaux occupés par des prisonniers et pourront s'entretenir avec ceux-ci, en règle générale sans témoin, personnellement ou par l'intermédiaire d'interprètes.

Les belligérants faciliteront dans la plus large mesure possible la tâche des représentants ou des délégués agréés de la Puissance protectrice. Les autorités militaires seront informées de leur visite.

Les belligérants pourront s'entendre pour admettre que des personnes de la propre nationalité des prisonniers soient admises à participer aux voyages d'inspection.

Artykuł 87.

W razie niezgody między stronami wojującymi, co do stosowania postanowień niniejszej konwencji, Mocarstwa Opiekuńcze powinny, w miarę możliwości, zaofiarować swe usługi, celem załatwienia nieporozumienia.

W tym celu każde Mocarstwo Opiekuńcze będzie mogło np. zaproponować stronom wojującym zainteresowanym zebranie się ich przedstawicieli, ewentualnie na terytorjum neutralnem odpowiednio wybranem. Strony wojujące powinny zastosować się do zrobionych im w tym względzie propozycji. W poszczególnym razie Mocarstwo Opiekuńcze będzie mogło zaproponować do uznania Mocarstwom zainteresowanym osobę należącą do jednego z Mocarstw neutralnych, albo osobę delegowaną przez komitet międzynarodowy Czerwonego Krzyża dla uczestniczenia w tem zebraniu.

Artykuł 88.

Postanowienia powyższe nie są przeszkodą dla działalności humanitarnej, którą komitet międzynarodowy Czerwonego Krzyża, za zezwoleniem stron wojujących zainteresowanych, będzie mógł rozwinąć dla dobra jeńców wojennych.

Sekcja III.

Postanowienia końcowe.

Artykuł 89.

W stosunkach między Mocarstwami, związanymi konwencją haską, dotyczącą praw i zwyczajów wojny lądowej, zarówno gdy chodzi o konwencję z dnia 29 lipca 1899 roku, czy też o konwencję z dnia 18 października 1907 roku, które uczestniczą w niniejszej konwencji — ta ostatnia uzupełnia rozdział II regulaminu dołączonego do wspomnianych wyżej konwencji haskich.

Artykuł 90.

Niniejsza konwencja, która nosi datę dnia dzisiejszego, będzie mogła być podpisana do dnia 1 lutego 1930 roku w imieniu wszystkich krajów, reprezentowanych na konferencji, otwartej w Genewie w dniu 1 lipca 1929 roku.

Artykuł 91.

Niniejsza konwencja będzie ratyfikowana możliwie jak najszybciej.

Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Bernie.

Sporządzony ma być protokół złożenia każdego dokumentu ratyfikacyjnego, którego kopia, należyście uwierzytelniona za zgodność, będzie przesłana przez Radę Związkową Szwajcarską rządowi wszystkich krajów, w imieniu których konwencja była podpisana albo których przystąpienie było notyfikowane.

Artykuł 92.

Niniejsza konwencja wejdzie w życie w sześć miesięcy po złożeniu przynajmniej dwóch dokumentów ratyfikacyjnych.

Następnie wejdzie ona w życie dla każdej Wysokiej Układającej się Strony w sześć miesięcy po złożeniu jej dokumentu ratyfikacyjnego.

Article 87.

En cas de désaccord entre les belligérants sur l'application des dispositions de la présente Convention, les Puissances protectrices devront, dans la mesure du possible, prêter leurs bons offices aux fins de règlement du différend.

A cet effet, chacune des Puissances protectrices pourra, notamment, proposer aux belligérants intéressés une réunion de représentants de ceux-ci, éventuellement sur un territoire neutre convenablement choisi. Les belligérants seront tenus de donner suite aux propositions qui leur seront faites dans ce sens. La Puissance protectrice pourra, le cas échéant, soumettre à l'agrément des Puissances en cause une personnalité appartenant à une Puissance neutre ou une personnalité déléguée par le Comité international de la Croix-Rouge, qui sera appelée à participer à cette réunion.

Article 88.

Les dispositions qui précèdent ne font pas obstacle à l'activité humanitaire que le Comité international de la Croix-Rouge pourra déployer pour la protection des prisonniers de guerre, moyennant l'agrément des belligérants intéressés.

Section III.

Dispositions finales.

Article 89.

Dans les rapports entre Puissances liées par la Convention de La Haye concernant les lois et coutumes de la guerre sur terre, qu'il s'agisse de celle du 29 juillet 1899 ou de celle du 18 octobre 1907, et qui participent à la présente Convention, celle-ci complètera le chapitre II du Règlement annexé aux susdites Conventions de La Haye.

Article 90.

La présente Convention, qui portera la date de ce jour, pourra, jusqu'au premier février 1930, être signée au nom de tous les pays représentés à la Conférence qui s'est ouverte à Genève le 1-er juillet 1929.

Article 91.

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible.

Les ratifications seront déposées à Berne.

Il sera dressé du dépôt de chaque instrument de ratification un procès-verbal dont une copie, certifiée conforme, sera remise par le Conseil fédéral suisse aux Gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été signée ou l'adhésion notifiée.

Article 92.

La présente Convention entrera en vigueur six mois après que deux instruments de ratification au moins auront été déposés.

Ultérieurement, elle entrera en vigueur pour chaque Haute Partie Contractante six mois après le dépôt de son instrument de ratification.

Artykuł 93.

Począwszy od daty jej wejścia w życie, niniejsza konwencja będzie otwarta do przystąpienia ze strony krajów, w imieniu których nie była podpisana.

Artykuł 94.

Przystąpienia będą notyfikowane na piśmie Radzie Związkowej Szwajcarskiej i wywrą skutki w sześć miesięcy od daty ich nadejścia.

Rada Związkowa Szwajcarska zawiadomi o przystąpieniach do konwencji Rządy tych wszystkich krajów, w imieniu których konwencja była podpisana lub notyfikowano przystąpienie do niej.

Artykuł 95.

W czasie wojny ratyfikacje złożone i przystąpienia notyfikowane przez Mocarstwa wojujące przed lub po rozpoczęciu działań wojennych wywrą natychmiastowy skutek. Zawiadomienie o ratyfikacjach, albo przystąpieniach, otrzymanych od Mocarstw w stanie wojny, będzie uskutecznione przez Radę Związkową Szwajcarską drogą jak najszybszą.

Artykuł 96.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie miała możność wypowiedzenia niniejszej konwencji. Wypowiedzenie wywrze skutki dopiero w rok po jego pisemnej notyfikacji Radzie Związkowej Szwajcarskiej. Rada Związkowa Szwajcarska zakomunikuje tę notyfikację Rządom wszystkich Wysokich Układających się Stron.

Wypowiedzenie będzie miało znaczenie tylko dla Wysokiej Układającej się Strony, która je notyfikowała.

Nadto to wypowiedzenie nie wywrze skutku w czasie wojny, w którą będzie wmieszane Mocarstwo wypowiadające konwencję. W takim wypadku niniejsza konwencja zachowa swą moc i po upływie terminu rocznego, aż do zawarcia pokoju i w każdym razie, aż do chwili ukończenia repatriacji.

Artykuł 97.

Odpis niniejszej konwencji, poświadczony za zgodność, będzie złożony w archiwach Ligi Narodów przez Radę Związkową Szwajcarską. Również ratyfikacje, przystąpienia i wypowiedzenia, które będą notyfikowane Radzie Związkowej Szwajcarskiej, będą przez nią zakomunikowane Lidze Narodów.

NA DOWÓD CZEGO pełnomocnicy wyżej wymienieni podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Genewie dwudziestego siódmego lipca tysiąc dziewięćset dwudziestego dziewiątego roku w jednym egzemplarzu, który będzie złożony w archiwach Związku Szwajcarskiego, a odpisy poświadczone za zgodność, będą przesłane Rządom wszystkich krajów, zaproszonych na konferencję.

ZA NIEMCY:

Edmund Rhomberg

ZA STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:

Eliot Wadsworth

Hugh R. Wilson

ZA AUSTRJĘ:

Leitmaier

Article 93.

A partir de la date de sa mise en vigueur, la présente Convention sera ouverte aux adhésions données au nom de tout pays au nom duquel cette Convention n'aura pas été signée.

Article 94.

Les adhésions seront notifiées par écrit au Conseil fédéral suisse et produiront leurs effets six mois après la date à laquelle elles lui seront parvenues.

Le Conseil fédéral suisse communiquera les adhésions aux Gouvernements de tous les pays au nom de qui la Convention aura été signée ou l'adhésion notifiée.

Article 95.

L'état de guerre donnera effet immédiat aux ratifications déposées et aux adhésions notifiées par les Puissances belligérantes avant ou après le début des hostilités. La communication des ratifications ou adhésions reçues des Puissances en état de guerre sera faite par le Conseil fédéral suisse par la voie la plus rapide.

Article 96.

Chacune des Hautes Parties Contractantes aura la faculté de dénoncer la présente Convention. La dénonciation ne produira ses effets qu'un an après que la notification en aura été faite par écrit au Conseil fédéral suisse. Celui-ci communiquera cette notification aux Gouvernements de toutes les Hautes Parties Contractantes.

La dénonciation ne vaudra qu'à l'égard de la Haute Partie Contractante qui l'aura notifiée.

En outre, cette dénonciation ne produira pas ses effets au cours d'une guerre dans laquelle serait impliquée la Puissance dénonçante. En ce cas, la présente Convention continuera à produire ses effets, au-delà du délai d'un an, jusqu'à la conclusion de la paix et, en tout cas, jusqu'à ce que les opérations du rapatriement soient terminées.

Article 97.

Une copie certifiée conforme de la présente Convention sera déposée aux archives de la Société des Nations par les soins du Conseil fédéral suisse. De même, les ratifications, adhésions et dénonciations qui seront notifiées au Conseil fédéral suisse seront communiquées par lui à la Société des Nations.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Genève, le vingt-sept juillet mil neuf cent vingt-neuf, en un seul exemplaire, qui restera déposé dans les archives de la Confédération Suisse et dont des copies, certifiées conformes, seront remises aux Gouvernements de tous les pays invités à la Conférence.

POUR L'ALLEMAGNE:

Edmund Rhomberg

POUR LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:

Eliot Wadsworth

Hugh R. Wilson

POUR L'AUTRICHE:

Leitmaier

ZA BELGJĘ: <i>Dr. Demolder</i> <i>J. de Ruelle</i>	POUR LA BELGIQUE: <i>Dr. Demolder</i> <i>J. de Ruelle</i>
ZA BOLIWIĘ: <i>A. Cortadellas</i>	POUR LA BOLIVIE: <i>A. Cortadellas</i>
ZA BRAZYLJĘ: <i>Raoul de Rio - Branco</i>	POUR LE BRÉSIL: <i>Raoul de Rio - Branco</i>
ZA WIELKĄ BRYTANJĘ I IRLANDJĘ PÓŁNO- CNA, JAK RÓWNIEŻ ZA WSZELKĄ CZĘŚĆ IMPERJUM BRYTYJSKIEGO NIE BEDĄCĄ SAMODZIELNYM CZŁONKIEM LIGI NARÓ- DÓW: <i>Horace Rumbold</i>	POUR LA GRANDE - BRETAGNE ET L'IRLANDE DU NORD, AINSI QUE TOUTE PARTIE DE L'EMPIRE BRITANNIQUE NON MEMBRE SE- PARÉ DE LA SOCIÉTÉ DES NATIONS: <i>Horace Rumbold</i>
ZA KANADĘ: <i>W. A. Riddell</i>	POUR LE CANADA: <i>W. A. Riddell</i>
ZA AUSTRALJĘ: <i>Claud Russell</i>	POUR L'AUSTRALIE: <i>Claud Russell</i>
ZA NOWĄ ZELANDJĘ: <i>Claud Russell</i>	POUR LA NOUVELLE - ZÉLANDE: <i>Claud Russel</i>
ZA AFRYKĘ POŁUDNIOWĄ: <i>Eric H. Louw</i>	POUR L'AFRIQUE DU SUD: <i>Eric H. Louw</i>
ZA WOLNE PAŃSTWO IRLANDJI: <i>Sean Lester</i>	POUR L'ÉTAT LIBRE D'IRLANDE: <i>Sean Lester</i>
ZA INDJĘ: <i>Claud Russell</i>	POUR L'INDE: <i>Claud Russell</i>
ZA BUŁGARJĘ: <i>D. Mikoff</i> <i>Stephane N. Laftchieff</i>	POUR LA BULGARIE: <i>D. Mikoff</i> <i>Stephane N. Laftchieff</i>
ZA CHILI: <i>Gmo Novoa</i> <i>D. Pulgar</i>	POUR LE CHILI: <i>Gmo Novoa</i> <i>D. Pulgar</i>
ZA CHINY: <i>C. Y. Hsiao</i>	POUR LA CHINE: <i>C. Y. Hsiao</i>
ZA KOLUMBIĘ: <i>Francisco José de Urrutia</i>	POUR LA COLOMBIE: <i>Francisco José Urrutia</i>
ZA KUBĘ: <i>Carlos de Armenteros</i> <i>Carlos Blanco</i>	POUR CUBA: <i>Carlos de Armenteros</i> <i>Carlos Blanco</i>
ZA DANJĘ: <i>Harald Scavenius</i> <i>Gustaw Rasmussen</i>	POUR LE DANEMARK: <i>Harald Scavenius</i> <i>Gustaw Rasmussen</i>
ZA REPUBLIKĘ DOMINIKANSKĄ: <i>Ch. Ackermann</i>	POUR LA RÉPUBLIQUE DOMINICAINE: <i>Ch. Ackermann</i>
ZA EGIPT: <i>Mohammed Abdel Moneim Riad</i> <i>H. W. M. Simaika</i>	POUR L'ÉGYPTE: <i>Mohammed Abdel Moneim Riad</i> <i>H. W. M. Simaika</i>
ZA HISZPANJĘ: Ad referendum <i>Mauricio Lopez Roberts Y Terry, Marqués de la</i> <i>Torrehermosa</i>	POUR L'ESPAGNE: Ad referendum <i>Mauricio Lopez Roberts Y Terry, Marqués de la</i> <i>Torrehermosa</i>
ZA ESTONJĘ: <i>Dr. Leesment</i>	POUR L'ESTONIE: <i>Dr. Leesment</i>
ZA FINLANDJĘ: <i>A. E. Martola</i>	POUR LA FINLANDE: <i>A. E. Martola</i>
ZA FRANCJĘ: <i>H. de Marcilly</i> <i>J. du Sault</i>	POUR LA FRANCE: <i>H. de Marcilly</i> <i>J. du Sault</i>
ZA GRECJĘ: <i>R. Raphael</i> <i>S. Veniselos</i>	POUR LA GRÈCE: <i>R. Raphaël</i> <i>S. Veniselos</i>

- ZA WĘGRY:
Paul de Hevesy
- ZA WŁOCHY:
Giovanni Ciruolo
- ZA JAPONJE:
Isaburo Yoshida
S. Shimomura
S. Miura
- ZA ŁOTWE:
Charles Duzmans
Dr. Oscar Voit
- ZA LUKSEMBURG:
Ch. G. Vermaire
- ZA MEKSYK:
Fr. Castillo Nájera
- ZA NIKARAGUE:
A. Sottile
- ZA NORWEGJE:
J. Irgens
Jens Meinich
- ZA HOLANDJE:
W. Doude van Troostwijk
Dr. Diehl
J. Harberts
- ZA PERSJE:
Anouchirevan Sepahbodi
- ZA POLSKE:
Józef G. Pracki
W. Jerzy Babecki
- ZA PORTUGALJE:
Vasco de Quevedo
F. de Calheiros E Menezes
- ZA RUMUNJE:
M. B. Boeresco
Colonel E. Vertejano
- ZA KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW
I SŁOWENÓW:
I. Choumenkovitch
- ZA SYJAM:
Varnvaidya
- ZA SZWECJE:
K. I. Westman
- ZA SZWAJCARJE:
Paul Dinichert
De la Harpe
Hauser
Züblin
Schindler
- ZA CZECHOSŁOWACJE:
Zd. Fierlinger
- ZA TURCJE:
Hassan
Dr. Abdulkadir
M. Nusret
Dr. Akil Moukhtar
- ZA URUGWAJ:
Alfredo de Castro
- ZA WENEZUELE:
C. Parra - Pérez
I. M. Hurtado - Machado
- POUR LA HONGRIE:
Paul de Hevesy
- POUR L'ITALIE:
Giovanni Ciruolo
- POUR LE JAPON:
Isaburo Yoshida
S. Shimomura
S. Miura
- POUR LA LETTONIE:
Charles Duzmans
Dr. Oscar Voit
- POUR LE LUXEMBOURG:
Ch. G. Vermaire
- POUR LE MEXIQUE:
Fr. Castillo Nájera
- POUR LE NICARAGUA:
A. Sottile
- POUR LA NORVÈGE:
J. Irgens
Jens Meinich
- POUR LES PAYS-BAS:
W. Doude van Troostwijk
Dr. Diehl
J. Harberts
- POUR LA PERSE:
Anouchirevan Sepahbodi
- POUR LA POLOGNE:
Józef G. Pracki
W. Jerzy Babecki
- POUR LE PORTUGAL:
Vasco de Quevedo
F. de Calheiros E Menezes
- POUR LA ROUMANIE:
M. B. Boeresco
Colonel E. Vertejano
- POUR LE ROYAUME DES SERBES, CROATES
ET SLOVÈNES:
I. Choumenkovitch
- POUR LE SIAM:
Varnvaidya
- POUR LA SUÈDE:
K. I. Westman
- POUR LA SUISSE:
Paul Dinichert
De la Harpe
Hauser
Züblin
Schindler
- POUR LA TCHÉCOSLOVAQUIE:
Zd. Fierlinger
- POUR LA TURQUIE:
Hassan
Dr. Abdulkadir
M. Nusret
Dr. Akil Moukhtar
- POUR L'URUGUAY:
Alfredo de Castro
- POUR LE VÉNÉZUÉLA:
C. Parra - Pérez
I. M. Hurtado - Machado

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją, uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 23 kwietnia 1932 r.

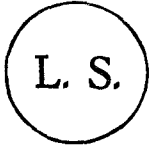
(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

Après avoir vu et examiné ladite Convention Nous l'avons approuvée et approuvons en toute et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'elle est acceptée, ratifiée et confirmée et promettons qu'elle sera inviolablement observée.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Présentes revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 23 avril 1932.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République.
Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *A. Prystor*

Le Ministre des Affaires Étrangères:

(—) *August Zaleski*

